ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना

बार्षिक प्रगति पुस्तिका

(आ.व २०७७/७८)

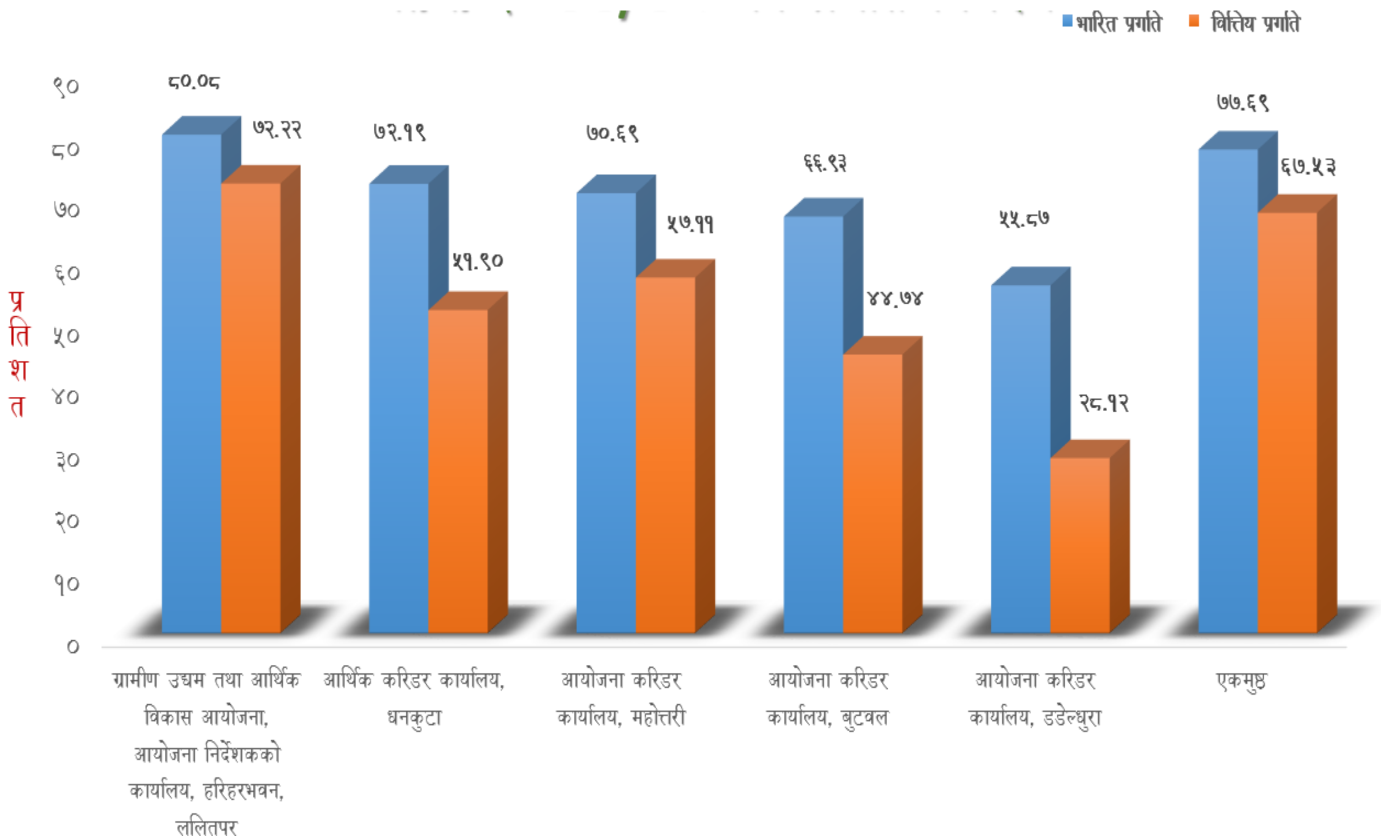

नेपाल सरकार

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना

आयोजना निर्देशकको कार्यालय

२०७८

आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

१. परिचय

ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजनाले ग्रामीण उद्यमशिलता विकासलाई प्रोत्साहित गर्नका लागि प्रमुख आर्थिक कोरिडोर क्षेत्रका साना कृषि उत्पादकहरु तथा खरिदकर्ताहरु बिचमा उत्पादनमूलक साझेदारी (Productive Partnership) तथा बजार सम्बन्धको विकास मार्फत बजार पहुँच सुदृढ गर्न सहजिकरण गर्नेछ । आयोजनाले आवश्यक नीतिगत खाका, आवश्यक संरचनाहरु निर्माण र क्षमता विकास लगायत अन्य सहयोगी सेवाहरु मार्फत उपयुक्त उद्यमशिलताको वातावरण निर्माण गर्न समेत सहयोग पुऱ्याउनेछ । उत्पादनमूलक साझेदारीलाई प्रवर्द्धन गर्ने उत्कृष्ट व्यवसायिक योजनाहरु (Business Plans) लाई पूरक अनुदान, मागमा आधारित साना कृषि बजार केन्द्रहरु निर्माण, मूल्य श्रृंखला सम्बन्धित आधारभूत संरचनाहरु निर्माण साथै प्रादेशिक बजार निर्माण यसका प्रमुख लगानीका क्षेत्रहरु हुन् ।

आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

आयोजनाको लक्ष्य	ग्रामीण बजार पहुँच सुदृढ गर्ने, उद्यमशील वातावरण निर्माण गर्ने र कोभिड-१९ को असरबाट पुनरोत्थानका लागि रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्ने
आयोजना सम्झौता मिति	२१ डिसेम्बर २०२० (२०७७ पुष ६)
आयोजना प्रभावकारी भएको मिति	१९ मार्च २०२१ (२०७७ चैत्र ६)
आयोजना समाप्ती मिति	१५ जुलाई २०२५ (२०८२ आषाढ ३१)
आयोजना अवधि	सन् २०२१ - २०२५ सम्म (५ वर्ष)
आयोजनाको कुल लागत (मिलियन अमेरिकी डलर)	१२० (दातृ निकाय: ८०, लाभग्राहीको योगदान: ४०)
दातृ निकाय	विश्व वैक
आयोजना कार्यान्वयन निकाय	नेपाल सरकार, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
आयोजना लागू हुने प्रदेश संख्या	६ (प्रदेश नं १, प्रदेश नं २, वागमती, गण्डकी, लुम्बिनी, सुदूरपश्चिम)
आयोजना कार्यान्वयन हुने आर्थिक कोरिडोर	मध्य पहाडी लोकमार्ग, हुलाकी राजमार्ग, पूर्व पश्चिम राजमार्ग, भालुवाङ-रोल्पा राजमार्ग, महाकाली राजमार्ग
आयोजना लागू हुने पालिका संख्या	१७१
आर्थिक कोरिडोर कार्यालय संख्या/रहने स्थान	४ (पाख्रिबास, बर्दिबास, बुटवल, डडेल्धुरा)

२. आयोजनाको मूख्य नतिजा सूचकहरु

सूचकहरु	लक्ष्य
आयोजनाका कृयाकलापहरुबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित कृषक (संख्या)	२४००० (कम्तीमा ९६०० महिला)
साना तथा मझौला उद्यम तथा कृषि प्रविधि Start Up फर्महरुको क्षमता अभिबृद्धि	१०० वटा (कम्तीमा २० महिला)
उत्पादक संस्थाहरूको उत्पादनशील साझेदारी अन्तर्गत बिक्रीको औसत मूल्यमा वृद्धि (%)	२० (महिला संस्थाहरुको हकमा ३५)
कोभिड १९ संग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु सञ्चालनबाट अल्पकालिन रोजगारी श्रृजना (सँख्या)	५७०० (कम्तीमा २८५० महिला)

३. आयोजनाका संभागहरु

- संभाग १: ग्रामीण उत्पादनमूलक साझेदारी मार्फत कृषकहरुको बजार आवद्धता सुनिश्चित गर्ने
- संभाग २: संघीय संरचनामा उद्यमशीलताको वातावरण सुदृढ बनाउने
- संभाग ३: कोभिड १९ का कारण अवरुद्ध खाद्य आपूर्ती शृंखला र ग्रामीण अर्थतन्त्रलाई पूनर्स्थापित र मजबुत गर्ने
- संभाग ४: आयोजना व्यवस्थापन
- संभाग ५: आकस्मिक आपतकालीन प्रतिकार्य

४. सम्भाग अनुसार संचालन हुने मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरुः

संभाग		कार्यक्रमहरु
सम्भाग १	ग्रामीण उत्पादनमूलक साझेदारी मार्फत कृषकहरुको बजार आवद्धता सुनिश्चित गर्ने	• समूहगत पहलमा व्यक्तिगत वा सामूहिक उद्यम विकासमा सहजिकरण • उत्पादनको बजार सुनिश्चितताका लागि उत्पादक संस्था र व्यापारी बीच उत्पादनमूलक साझेदारी निर्माण सहजिकरण • समूह, उद्यमी, सहकारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि • कृषक समुह, सहकारीहरुमा उद्यम विकासका लागि पुरक अनुदान
सम्भाग २	संघीय संरचनामा उद्यमशीलताको वातावरण सुदृढ बनाउने	
सम्भाग २ क	प्रादेशिक तथा स्थानीय सरकार एवं सरोकारवालाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	• आवश्यकता पहिचान सर्वेक्षण प्रतिवेदनको आधारमा क्षमता अभिवृद्धि • प्रादेशिक तथा स्थानीय तहका कृषि निकायहरुको क्षमता अभिवृद्धि • कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय मातहतका निकायहरुको क्षमता अभिवृद्धि • प्राङ्गारिक प्रमाणीकरण तथा खाद्य सुरक्षा कार्यविधि निर्माणमा सहयोग
सम्भाग २ ख	कृषिसंग सम्बन्धित संस्थाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	• कृषि व्यवसायमा सङ्गलग्न साना तथा मझौला उद्यम (SMEs) एवम् कृषि सूचना प्रविधि प्रवर्द्धक (Agri tech Start up) हरुलाई Business Incubation सहयोग • SMEs तथा Agri tech Start up हरुलाई Business Coaching र क्षमता अभिबृद्धि
सम्भाग ३	कोभिड १९ को असहज परिस्थितबाट अवरूद्ध खाद्य श्रृंखला तथा ग्रामीण अर्थतन्त्रको पुनर्स्थापना तथा मजबुत गर्ने	• साझेदारीमा पालिकास्तर कृषि तथा पशुपन्छी सेवा केन्द्र निर्माण • साझेदारीमा मागमा आधारित मूल्य श्रृंखला पूर्वाधार निर्माण • साझेदारीमा प्रादेशिक कृषि बजार केन्द्र तथा मूल्य श्रृंखला पूर्वाधार निर्माण • निर्माण कार्यमा कोभिड प्रभावितका लागि Cash for work पद्धतिमा कार्यक्रम सञ्चालन
सम्भाग ४	आयोजना व्यवस्थापन	• आयोजना कार्यालयहरु स्थापना र व्यवस्थापन • आयोजानबाट संचालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मुल्यांकन • आयोजना लागू भएका गाँउपालिकाहरु तथा प्रदेशहरुसंग समन्वय तथा सहकार्य • आयोजना सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वय • आयोजनाको प्रगति समीक्षा गोष्ठी, रिर्पोटिङ्ग तथा मिसन व्यवस्थापन • सूचना प्रविधिमा आधारित व्यवस्थापन प्रणाली (MIS) को विकास तथा सञ्चालन
सम्भाग ५	आकस्मिक आपतकालीन प्रतिकार्य	• स्वास्थ्य तथा अन्य प्राकृतिक सङ्कटकालको समयमा अन्य सम्भाग वा दातृ निकायबाट थप बजेट व्यवस्थापनका लागि राखिएको शुन्य बजेट सम्भाग

५. आयोजनाको कार्यक्षेत्र

निम्न ५ मुख्य राजमार्गका प्रदेश नं १, प्रदेश नं २, बाग्मती प्रदेश, गण्डकी प्रदेश, लुम्बिनी प्रदेश र सुदुरपश्चिम प्रदेश भित्र पर्ने खण्डलाई आयोजनाको आर्थिक कोरिडोर मानी उक्त कोरिडोरले छुने १७१ स्थानीय तहहरु आयोजनाको कार्यक्षेत्र रहनेछन् । उक्त कार्यक्षेत्रमा ४ वटा आर्थिक कोरिडोर कार्यालयहरु मार्फत आयोजनाका कार्यक्रमहरु सन्चालन हुनेछ ।

आर्थिक कोरिडोर	प्रदेश	जिल्ला संख्या	पालिका संख्या	आर्थिक कोरिडोर कार्यालय
मध्य पहाडी लोकमार्ग	प्रदेश नं. १	७	२२	**पाख्रिबास**
	बाग्मती	६	१८	
मध्य पहाडी लोकमार्ग	गण्डकी	५	२१	**बुटवल**
भालुवाङ-रोल्पा लोकमार्ग	लुम्बिनी	४	९	
हुलाकी राजमार्ग	प्रदेश नं. २	८	८४	**बर्दिबास**
पूर्व पश्चिम राजमार्ग				
महाकाली राजमार्ग	सुदुरपश्चिम	५	१७	**डडेल्धुरा**
जम्मा		**३५**	**१७१**	

६. आयोजनाका लाभग्राहीहरु:

आयोजनाले लक्षित गरेका समुह/सहकारी/संघहरु जस्ता उत्पादनमूलक संगठनमा आवद्ध लगभग ९४० उत्पादनमूलक संगठनहरु र यसमा आवद्ध करिब २४ हजार ग्रामीण उत्पादक एवं साना कृषकहरु (३५% महिला) ले आयोजनाको साझेदारी सहयोग (५०% शुरुवाती पूँजी) प्राप्त गर्न सक्नेछन् । यसैगरि आयोजनाले मध्यस्तकर्ता संस्था मार्फत करिब १०० साना तथा मझौला कृषि उद्यमी/व्यवसायी/कृषि सूचना प्रविधि प्रवर्द्धकको क्षमता विकासमा सहयोग पुर्याउनेछ । प्रादेशिक तथा स्थानीय तहमा निर्माण हुने कृषि विकास सम्बन्धि संरचनाहरु, मूल्य शृंखला विकास पूर्वाधारहरुबाट समुदायका करिब ३५०० व्यक्तिहरु लाभान्वित हुनेछन भने कोभिड-१९ प्रभावित करिब ५७०० व्यक्तिका लागि ग्रामीण रोजगारीको अवसर सृजना हुनेछ । आयोजना कार्यक्षेत्रका ८० वटा स्थानीय तह र ६ वटा प्रदेशहरुमा संघीय संरचना अनुसार संस्थागत क्षमता विकासमा समेत आयोजनाले सहयोग पुर्याउनेछ ।

PROJECT RESULTS

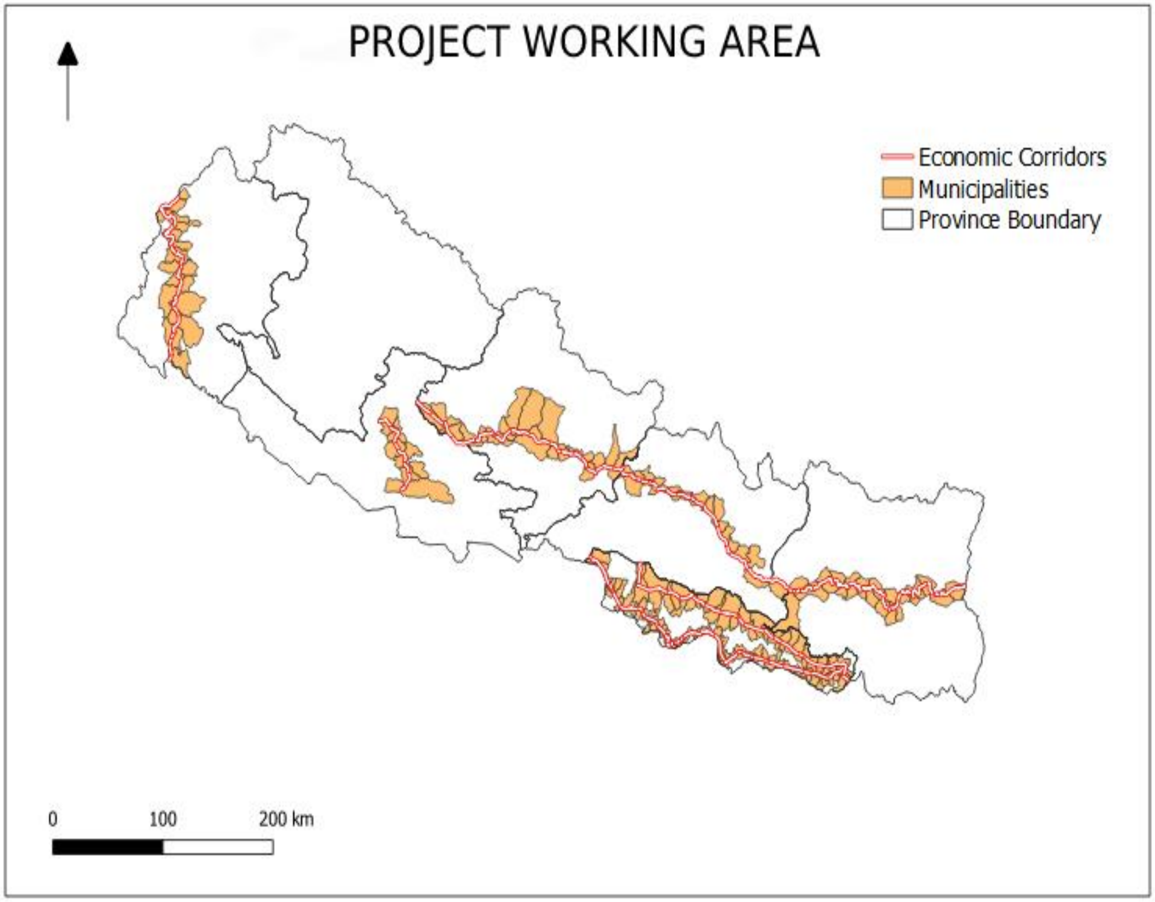

ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना

आयोजनाको जानकारीमूलक पुस्तिका

परिचय

ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना, नेपाल सरकार र आई.डी.ए (International Development Association) बिच २१ डिसेम्बर २०२० तदनुसार वि.सं. २०७७ साल पौष ६ मा सम्झौता सम्पन्न भई कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय मार्फत कार्यान्वयनमा आएको छ । विश्व बैंकको सहुलियतपूर्ण ऋण सहयोगमा वि. सं. २०७७ देखि ५ बर्षका लागि सञ्चालन हुने यस आयोजनाले ग्रामीण उद्यमशिलता विकासलाई प्रोत्साहित गर्नका लागि ६ वटा प्रदेशका ५ प्रमुख आर्थिक कोरिडोर क्षेत्रका साना कृषि उत्पादकहरुमा बजार पहुँच सुदृढ गर्नका लागि कृषि मूल्य श्रृङ्खला अन्तर्गतका साना उत्पादक समुह/सहकारी/संघ तथा मध्यस्तकर्ता उद्यमीहरु बीच उत्पादनमूलक साझेदारी (Productive Partnership) तथा बजार सम्बन्धको विकासमा सहजिकरण गरी आफ्ना कार्य गर्नेछ । आयोजनाले कृषि उपजहरुको मूल्य शृंखला विकास र उद्यमशिलता विकासका लागि आवश्यक नीतिगत खाका, आवश्यक संरचनाहरु निर्माण र अन्य सहयोगी सेवाहरु मार्फत उपयुक्त उद्यमशिलताको वातावरण निर्माण गर्न पनि सहयोग पुऱ्याउनेछ । उत्कृष्ट व्यवसायिक योजनाहरु (Business Plans) मा आधारित पूरक अनुदान मार्फत उत्पादनमूलक साझेदारी प्रवर्द्धन, मागमा आधारित साना कृषि बजार केन्द्रहरु, मूल्य श्रृंखला सम्बन्धित आधारभूत संरचनाहरु साथै प्रादेशिक बजारहरु निर्माण यसका प्रमुख लगानीका क्षेत्रहरु हुन् ।

३. आयोजना विकास लक्ष्य

उत्पादक समूहहरुलाई ग्रामीण बजार पहुँचका लागि बजार सम्बन्धनको सुदृढिकरण गर्ने, उद्यमशील वातावरणको निर्माण र कोभिड-१९ बाट सिर्जित परिस्थितीको पुनर्स्थापनाका लागि रोजगारीका अवसरहरूको सिर्जना गर्ने यस आयोजनाको मूख्य लक्ष्य रहेको छ ।

४. उद्देश्य

उपर्युक्त लक्ष्य हासिल गर्न आयोजनाले निम्न उद्धेश्यहरु लिएको छ ।

- उत्पादनमूलक साझेदारीको माध्यमबाट कृषि बजार श्रृंखला मजबुत गर्ने
- संघीय संरचनामा आवश्यक नीतिगत खाका, उपयुक्त संरचनाहरु र अन्य सहयोगी सेवाहरु मार्फत उद्यमशील वातावरण निर्माण गर्न सहयोग पुऱ्याउने
- कोभिड १९ को असरबाट प्रभावित खाद्य आपूर्ति श्रृंखला सुधार गर्ने र स्थानीय अर्थव्यवस्था सुदृढ गर्ने

५. आयोजनाको मूख्य नतिजा सूचकहरु

सूचकहरु	लक्ष्य
आयोजनाका कृयाकलापहरुबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित कृषक (संख्या)	२४००० (कम्तीमा ९६०० महिला)

साना तथा मझौला उद्यम तथा कृषि प्रविधि Start Up फर्महरुको क्षमता अभिबृद्धि	१०० वटा (कम्तीमा २० महिला)
उत्पादक संस्थाहरूको उत्पादनशील साझेदारी अन्तर्गत बिक्रीको औसत मूल्यमा वृद्धि (%)	२० (महिला संस्थाहरुको हकमा ३५)
कोभिड १९ संग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु सञ्चालनबाट रोजगारीका अवसरहरुको श्रृजना (सँख्या)	५७०० (कम्तीमा २८५० महिला)

६. आयोजनाका संभागहरु

आयोजनाका पाँच सम्भागहरु रहेका छन्। पहिलो सम्भाग अन्तर्गतका कार्यक्रमहरुले वजार आवद्धतालाई सहयोग गर्नेछ भने दोस्रो सम्भागले विद्यमान सघीय प्रणालीमा कृषि उद्यम प्रयावरणलाई वढावा दिनेछ। त्यसै गरी तेस्रो सम्भागमा कोभिड १९ ले अवरुद्ध भएको खाद्य आपूर्ति श्रृंखला तथा स्थानीय अर्थतन्त्रलाई पुनरोत्थान तथा सुदृढिकरण गर्ने लक्ष्य लिएको छ। सम्भाग ४ अन्तर्गत समग्र आयोजना व्यवस्थापनका कृयाकलापहरु संचालन हुनेछन् । सम्भाग ५ आकस्मिक प्रतिकार्यका लागि प्रस्ताव गरिएको संभाग हो र प्राकृतिक प्रकोप लगायत आपतकालीन अवस्थामा विपद् व्यवस्थापनका लागि यस संभाग अन्तर्गत कार्यक्रमहरु सन्चालन हुनेछन।

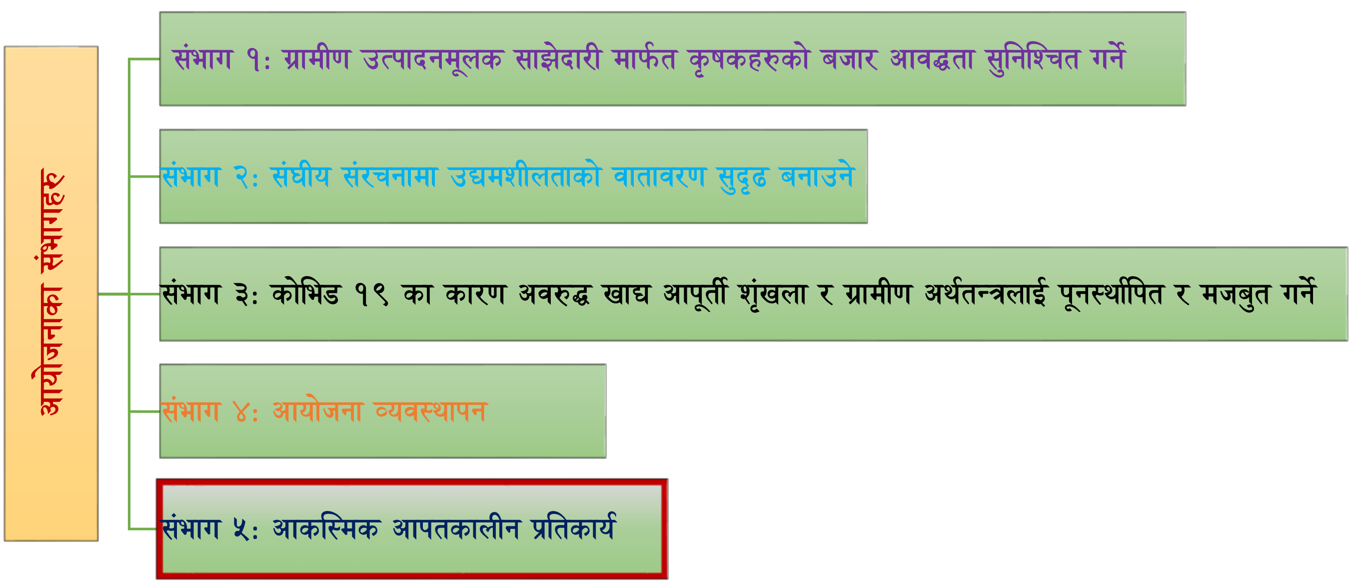

४.१ सम्भाग अनुसार आयोजनाको बजेट

संभाग		लागत अनुमान (US$ मिलियन)		
		विश्व बैंक	लाभग्राही	जम्मा
सम्भाग १: ग्रामीण उत्पादनमूलक साझेदारी मार्फत कृषकहरुको बजार आवद्धता सुनिश्चित गर्ने		४०	४०	८०
उपसम्भाग १.१	ग्रामीण मूल्य शृंखला प्रवर्द्धनका लागि उत्पादनमूलक साझेदारी निर्माण	४०	४०	८०
सम्भाग २: संघीय संरचनामा उद्यमशीलताको वातावरण सुदृढ बनाउने		८	०	८
उपसम्भाग २.१	प्रादेशिक तथा स्थानीय तहहरु र सरोकारवाला निकायहरुको क्षमता विकास	५	०	५
उपसम्भाग २.२	साना तथा मझौला उद्यमहरु र मध्यस्थकर्ता संस्थाहरुको क्षमता विकास	३	०	३

सम्भाग ३: कोभिड १९ का कारण अवरुद्ध खाद्य आपूर्ती शृंखला र ग्रामीण अर्थतन्त्रलाई पूर्नस्थापित र मजबुत गर्ने	२२	०	२२
सम्भाग ४: आयोजना व्यवस्थापन	१०	०	१०
सम्भाग ५: आकस्मिक आपतकालीन प्रतिकार्य	०	०	०
जम्मा	८०	४०	१२०
प्रतिशत	६६.६७	३३.३३	१००
आयोजनाको कुल बजेट (अमेरिकी डलर)	**१२० मिलियन**		

४.२ सम्भागहरु मार्फत संचालन हुने मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरु:

❖ **सम्भाग १ : ग्रामीण उत्पादनमूलक साझेदारी मार्फत कृषकहरुको बजार आवद्धता सुनिश्चित गर्ने**

- ✓ समूहगत पहलमा व्यक्तिगत वा सामूहिक उद्यम विकासमा सहजिकरण
- ✓ उत्पादनको बजार सुनिश्चितताका लागि उत्पादक संस्था र व्यापारी बीच Productive Partnership निर्माण सहजिकरण
- ✓ समूह, उद्यमी, सहकारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि
- ✓ कृषक समुह, सहकारीहरुमा उद्यम विकासका लागि पुरक अनुदान

❖ **सम्भाग २ : संघीय संरचनामा उद्यमशीलताको वातावरण सुदृढ बनाउने**

○ **सम्भाग २ क : प्रादेशिक तथा स्थानीय सरकार एवं सरोकारवालाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने**

- ➢ क्षमता अभिवृद्धि आवश्यकता पहिचान सर्वेक्षणको आधारमा
  - ✓ प्रादेशिक तथा स्थानीय तहका कृषि निकायहरुको क्षमता अभिबृद्धि
  - ✓ कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय मातहतका निकायहरुको क्षमता अभिबृद्धि
- ➢ प्राङ्गारिक प्रमाणीकरण तथा खाद्य सुरक्षा कार्यविधि निर्माणमा सहयोग

○ **सम्भाग २ ख : कृषिसंग सम्बन्धित संस्थाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने**

- ✓ कृषि व्यवसायमा सङ्गलग्न साना तथा मझौला उद्यम (SMEs) एवम् कृषि सूचना प्रविधि Start Up हरुलाई Business Incubation सहयोग
- ✓ SMEs तथा कृषि सूचना प्रविधि प्रवर्द्धक (Agri tech Start up) हरुलाई Business Coaching
- ✓ SMEs तथा कृषि सूचना प्रविधि प्रवर्द्धक (Agri tech Start up) हरुको क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम

○ **सम्भाग ३ :कोभिड १९ को असहज परिस्थितबाट अवरूद्ध खाद्य श्रृंखला तथा ग्रामीण अर्थतन्त्रको पुनर्स्थापना तथा मजबुत गर्ने**

- ✓ साझेदारीमा पालिकास्तर कृषि तथा पशुपन्छी सेवा केन्द्र निर्माण
- ✓ साझेदारीमा मागमा आधारित मूल्य श्रृंखला पूर्वाधार निर्माण
- ✓ साझेदारीमा प्रादेशिक कृषि बजार केन्द्र तथा मूल्य श्रृंखला पूर्वाधार निर्माण
- ✓ निर्माण कार्यमा कोभिड प्रभावित स्थानीय बासीको लागि Cash for work पद्धतिमा कार्यक्रम सञ्चालन

❖ **सम्भाग ४: आयोजना व्यवस्थापन**

- ✓ आयोजना निर्देशकको कार्यालय (OPD) तथा आर्थिक कोरिडोर कार्यालय (ECOs) हरु स्थापना र व्यवस्थापन
- ✓ आयोजानबाट संचालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मुल्यांकन
- ✓ आयोजना लागू भएका गाँउपालिकाहरु तथा प्रदेशहरुसंग समन्वय तथा सहकार्य
- ✓ आयोजना सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वय
- ✓ आयोजनाको प्रगति समीक्षा गोष्ठी, रिर्पोटिङ्ग तथा मिसन व्यवस्थापन
- ✓ सूचना प्रविधिमा आधारित व्यवस्थापन प्रणाली (MIS) को विकास तथा सञ्चालन

❖ **सम्भाग ५ : आकस्मिक आपतकालीन प्रतिकार्य**

✓ स्वास्थ्य तथा अन्य प्राकृतिक सङ्कटकालको समयमा अन्य सम्भाग वा दातृ निकायबाट थप बजेट व्यवस्थापनका लागि राखिएको शुन्य बजेट सम्भाग

७. आयोजना कार्यान्वयन व्यवस्था

आयोजनाको मूख्य कार्यान्वयन निकायका रुपमा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय रहेको छ । आयोजनालाई समग्र मार्गनिर्देशनका लागि आयोजना निर्देशक समितिको व्यवस्था रहेको छ भने प्राविधिक एवं नीतिगत समन्वयका लागि प्रदेशस्तरमा आर्थिक कोरिडोर प्राविधिक तथा समन्वय समिति र स्थानीय तहमा स्थानीय समन्वय समितिको व्यवस्था रहेको छ। आयोजना कार्यान्वयनका लागि केन्द्रमा एक आयोजना निर्देशकको कार्यालय र सो मातहत ४ वटा आर्थिक कोरिडोर कार्यालयहरु रहेका छन् । आर्थिक कोरिडोर कार्यालय मार्फत सन्चालित उप आयोजनाहरुमा आवद्ध समूह/सहकारी/संघहरु रहनेछ ।त्यसैगरि आयोजनालाई प्राविधिक सहायताका लागि एक फर्म रहनेछ ।

८. आयोजनाको दरबन्दी विवरण

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	आयोजना निर्देशकको कार्यालय	आर्थिक कोरिडोर कार्यालय			
						धनकुटा	बर्दिबास	बुटवल	डडेल्धुरा
१	आयोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	-	-	-	-
२	वरिष्ठ योजना अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपालकृषि	समूहकृत नहुने	१	-	-	-	-
३	वरिष्ठ अनुगमन तथा मूल्याँकन अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	-	-	-	-
४	वरिष्ठ कृषि अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	१	१	१	१
५	कृषि अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	३	२	२	२	२
६	कृषि ईञ्जिनियर	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	कृषि ईञ्जिनियर	१	१	१	१	१
८	लेखा अधिकृत	रा.प.तृ.प्र.	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	-	-	-	-
९	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.प्र.	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	१	१	१
१०	नायव सुब्बा	रा.प.अनं.प्र.प्र.	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	-	१	-
११	प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	नेपाल कृषि	कृषि	१	-	-	-	-
१२	खरिदार	रा.प.अनं.द्वि. प्र	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	-	-	१		१
१३	कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध	-	३	१	१	१	१
१४	नायव प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	कृषि	२	६	६	६	६
१५	नायव प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	पशु विकास/मत्स्य	-	४	४	४	४
१६	कार्यालय सहयोगी/ चौकिदार	विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४	२	२	२	२
१७	हलुका सवारी चालक	विहिन	नेपाल इन्जि.	मे.ई.	३	२	२	२	२

जम्मा	२४	२१	२१	२१	२१

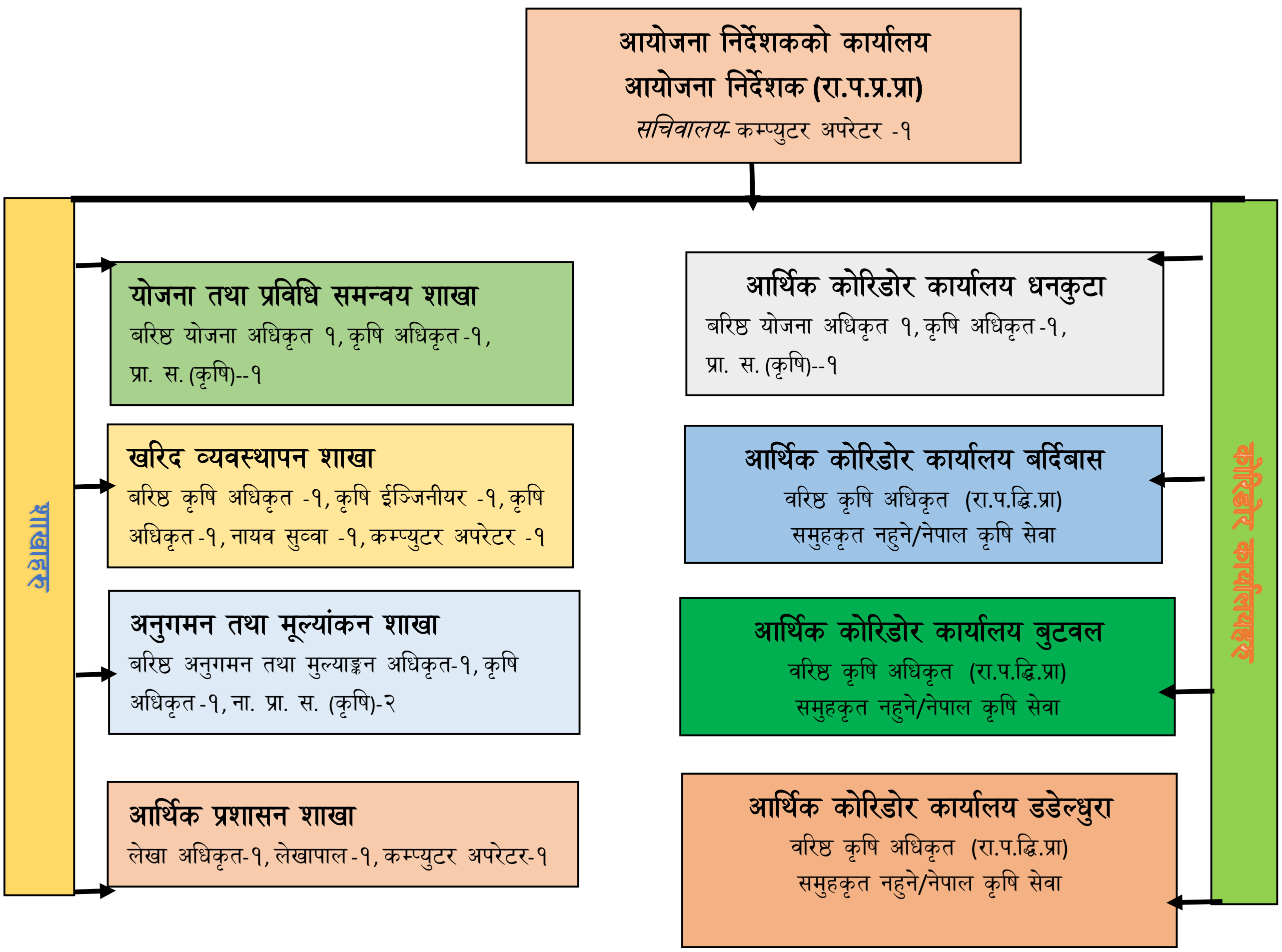

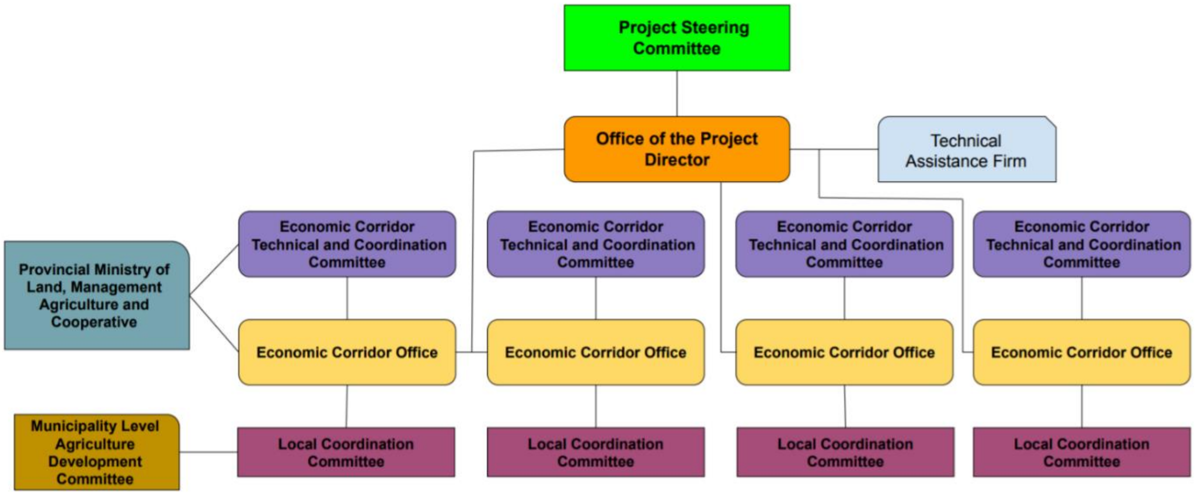

आ।व २०७७/७८ को प्रगति विवरण सारांश

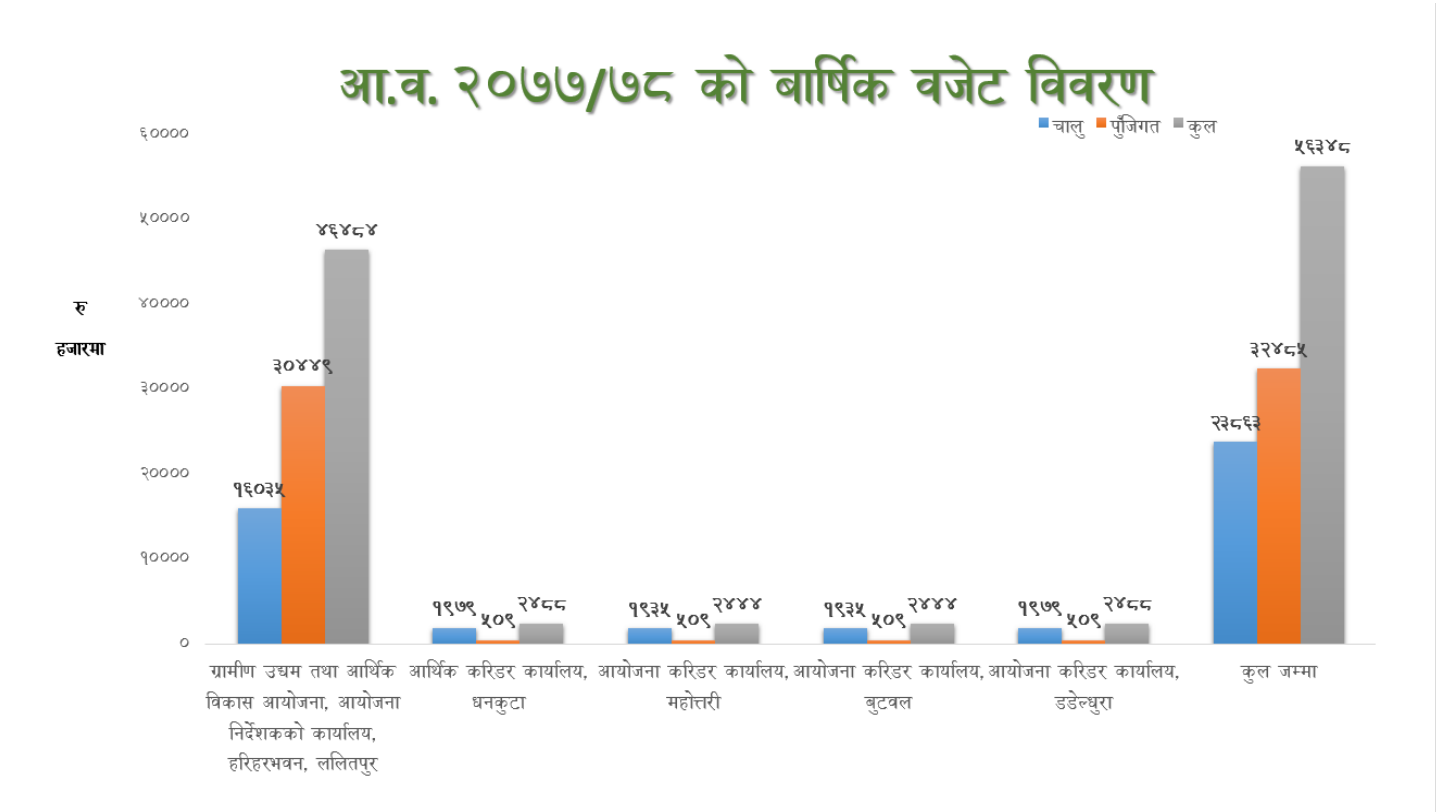
आ.व. २०७७/७८ को बार्षिक वजेट विवरण
चालु
पुँजिगत
कुल
रु हजारमा
६००००
५००००
४००००
३००००
२००००
१००००
०
१६०३५
३०४४९
४६४८४
१९७९
५०९
२४८८
१९३५
५०९
२४४४
१९३५
५०९
२४४४
१९७९
५०९
२४८८
२३८६३
३२४८५
५६३४८
ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना, आयोजना निर्देशकको कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर
आर्थिक करिडर कार्यालय, धनकुटा
आयोजना करिडर कार्यालय, महोत्तरी
आयोजना करिडर कार्यालय, बुटवल
आयोजना करिडर कार्यालय, डडेल्धुरा
कुल जम्मा

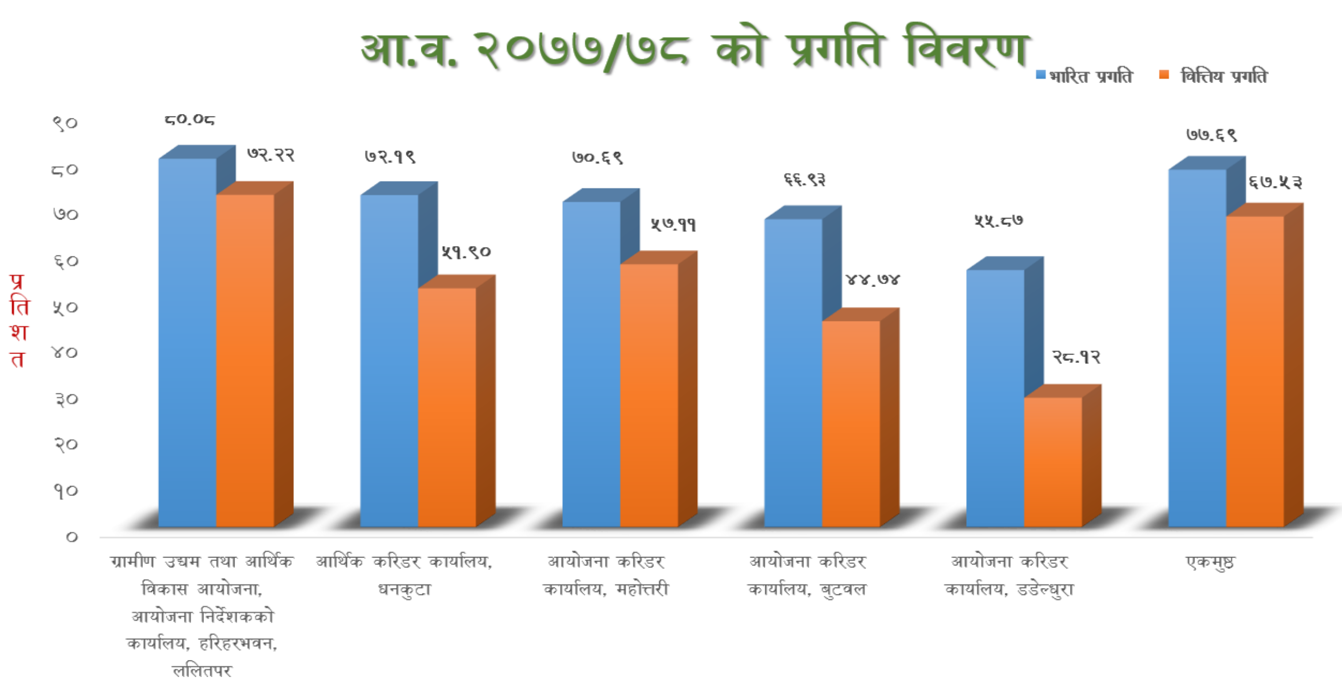
आ.व. २०७७/७८ को प्रगति विवरण
भारित प्रगति
वित्तिय प्रगति
प्रतिशत
९०
८०
७०
६०
५०
४०
३०
२०
१०
०
८०.०८
७२.२२
७२.१९
५१.९०
७०.६९
५७.११
६६.९३
४४.७४
५५.८७
२८.१२
७७.६९
६७.५३
ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना, आयोजना निर्देशकको कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर
आर्थिक करिडर कार्यालय, धनकुटा
आयोजना करिडर कार्यालय, महोत्तरी
आयोजना करिडर कार्यालय, बुटवल
आयोजना करिडर कार्यालय, डडेल्धुरा
एकमुष्ठ

आयोजना निर्देशक कार्यालय र आर्थिक करिडोर कार्यालयका लागि विनियोजित चालु र पूँजिगत बजेटको विवरण (रु लाखमा)									
आ व	चालु/पूँजिगत	OPD	Dhankuta	Bardibas	Butwal	Dhaduldhura	ECOs Total	जम्मा	%
2077/78	चालु	160.35	19.79	19.35	19.35	19.79	78.28	238.63	**42.35**
	पूंजीगत	304.49	5.09	5.09	5.09	5.09	20.36	324.85	**57.65**
जम्मा		**464.84**	**24.88**	**24.44**	**24.44**	**24.88**	**98.64**	**563.48**	**100.00**
2078/79	चालु	2253.61	988.86	978.74	985.74	982.05	3935.39	6189.00	**49.79**
	पूंजीगत	578.50	1415.55	1415.85	1415.55	1415.55	5662.50	6241.00	**50.21**
जम्मा		**2832.11**	**2404.41**	**2394.59**	**2401.29**	**2397.60**	**9597.89**	**12430.00**	**100.00**

आयोजना निर्देशक कार्यालय र आर्थिक करिडोर कार्यालयका लागि विनियोजित बजेटको श्रोतगत विवरण (रु लाखमा)									
आ व	श्रोत	OPD	Dhankuta	Bardibas	Butwal	Dhaduldhura	ECOs Total	जम्मा	%
2077/78	नेपाल सरकार	31.69	8.71	8.37	8.27	8.71	34.06	65.75	**11.67**
	विश्व बैंक	433.14	16.17	16.07	16.17	16.17	64.57	497.71	**88.33**
जम्मा		**464.83**	**24.88**	**24.44**	**24.44**	**24.88**	**98.63**	**563.46**	**100.00**
2078/79	नेपाल सरकार	220.63	71.80	69.33	69.53	72.71	283.37	504.00	**4.05**
	विश्व बैंक	2611.48	2332.61	2325.26	2331.76	2324.89	9314.52	11926.00	**95.95**
जम्मा		**2832.11**	**2404.41**	**2394.59**	**2401.29**	**2397.60**	**9597.89**	**12430.00**	**100.00**

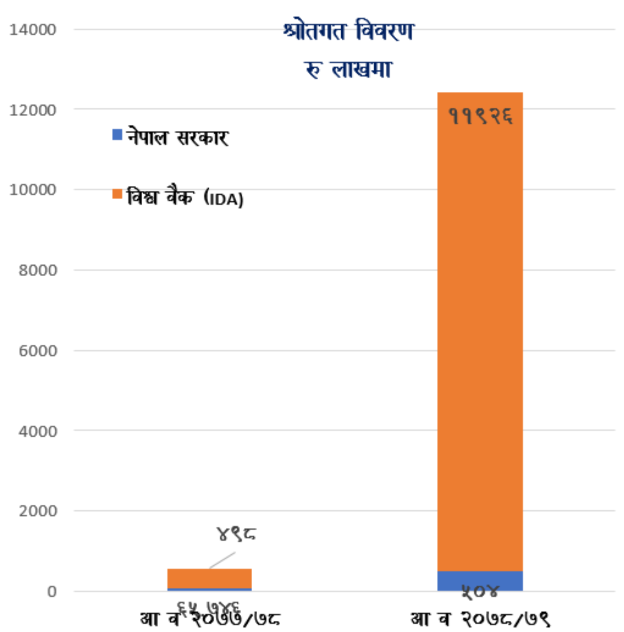

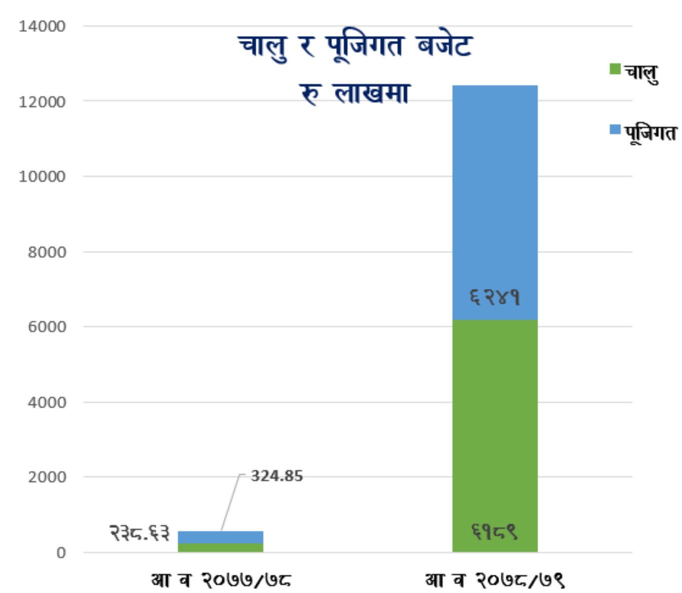

Implementation Status

- ❖ Appointment of Project Director: 2077/11/03
- ❖ Establishment of Office of the Project Director: 2077/11/21
- ❖ Formation of Project Steering Committee: 2077/12/01
- ❖ Project Implementation Manual (PIM) Adoption: 2077/12/05
- ❖ Project Effective Declaration: 2077/12/06
  - ❖ Establishment of ECOs: 2078/01/08
  - ❖ Approval of O&M: 2078/02/06
  - ❖ Approval of Program and budget for FY 2077/78: 2078/02/09
  - ❖ First Implementation Support and Review Mission Completed: 2077-12-23 to 27 (5-9 April, 2

आव २०७७/७८ मा प्रस्तावित मुख्य कृयाकलापहरु (बजेट रु लाखमा)

कृयाकलापहरु (आयोजना निर्देशकको कार्यालय)	बजेट	कृयाकलाप (४ आर्थिक करिडोर कार्यालय)	बजेट
सवारी साधन (४ पाङ्ग्रे ३, मोटरसाइकल ७, स्कुटर ४	२३३.६	फर्निसिङ्ग, कार्यालय सामग्रीहरु	५
Photocopy, printer, projector, Laptop, Desktop	४६.३	घर भाडा	१.८
फर्निचर	१५.९		
परामर्श सेवा Procurement, Finance, Social Safeguard, Environment, M&E Specialist	२८.५		
करार सेवा कम्प्युटर अपरेटर, कृषि प्राविधिक, कार्यालय सहयोगी, हसचा	८.४५	करार सेवा कम्प्युटर अपरेटर, कार्यालय सहयोगी,	२

कार्यक्रम / क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	आयोजनाको कुल क्रियाकलापको			सम्पूर्ण कार्य मध्ये गत आ. व. सम्मको			वार्षिक लक्ष्य			प
			परिमाण	भार	लागत	परिमाण	भार	लागत	परिमाण	भार	बजेट	
अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु												
सम्भाग ४: आयोजना व्यवस्थापन					०			०			२७८.५	
कार्यालय भवनका कोठाहरुको मर्मत सम्भार	३११६१	पटक	०	०	०	०	०	०	१	.७४	२१	
Invertor with battteries	३११२२	नटा	०	०	०	०	०	०	१	.०९	२.५	
ट्याबलेट खरिद	३११२२	संख्या	०	०	०	०	०	०	५	.१८	५	
प्रिन्टर (दुबै साइड प्रिन्ट गर्ने)	३११२२	संख्या	०	०	०	०	०	०	५	.०५	१.५	
आयोजनाको लागी Double Cab (४WD) सवारी खरिद	३११२१	संख्या	०	०	०	०	०	०	१	३.८८	११०	
स्कुटर १५० CC खरिद	३११२१	संख्या	०	०	०	०	०	०	२	.२१	५.९	
मोटरसाईकल (१५० CC वा माथी) खरिद	३११२१	संख्या	०	०	०	०	०	०	२	.२५	७.२	
आयोजनाका लागि जिप/गाडी खरिद	३११२१	संख्या	०	०	०	०	०	०	१	१.९४	५५	
प्रिन्टर थ्री इन वन	३११२२	नटा	०	०	०	०	०	०	५	.०६	१.७५	
कार्यालयको लागी AC जडान	३११२२	संख्या	०	०	०	०	०	०	८	.२५	७.२	

आयोजनाका लागि ल्यापटप खरिद (Octacore, >२.३Ghz Base Frequency, ८ GB or more RAM, २५६ GB or more SSD Storage, Genuine OS, HD LED Display)	३११२२	संख्या	०	०	०	०	०	०	८	.४२	१२
ALL IN ONE DESKTOP PC (८ GB RAM, octacore processor, २१ inch or more FHD Screen)	३११२२	संख्या	०	०	०	०	०	०	१०	.३८	१०.७५
कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फर्निसिङ खरिद	३११२३	पटक	०	०	०	०	०	०	१	.२८	८
आयोजनाको MIS निर्माण तथा सञ्चालन लागी परामर्श सेवा (तयारी, inception workshop, validation workshops तथा orientation समेत)	३११३४	पटक	०	०	०	०	०	०	१	१.०६	३०
सम्भाग ३: कोभिड १९ का कारण अवरुद्ध खाद्य आपूर्ती शृंखला तथा स्थानीय अर्थतन्त्र पुनरोत्थान तथा सुदृढिकरण					०			०			३००
उष्ण प्रदेशिय नागबानी केन्द्र, सर्लाहीलाई Center of Excellence को	३११५९	पटक	०	०	०	०	०	०	१	१०.५९	३००

आर्थिक करिडोर कार्यालयहरुको प्रगति विवरण

वार्षिक प्रगति

बजेट रु. लाखमा

क्र.स.	कार्यक्रम / कार्यक्रम	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति				तेस्रो चौमासिक लक्ष्य			तेस्रो चौमासिक प्रगति				श्रोत	कैफियत
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	बजेट	भारित प्रगति	वित्तिय प्रगति	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	बजेट	भारित प्रगति	वित्तिय प्रगति		
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु																			
११.३.२२.२६९	ग्यास सिलिण्डर चुलो समेत 1, किचन समाग्री, water boiler, भ्याकुम क्लिनर 1	३११२२	पटक	१	२.०१	०.४९	१.	०.४५१४	१.८५	९२.१२	१	२	०.४९	१.	०.४५१४	१.८५	९२.१२	आई डि ए(४३)	
११.६.१३.३९९	आर्थिक करिडर कार्यालयमा फर्नीसिङ्ग	३११२३	पटक	१	१६.३७	४	१	४.००००	१६.३७	१००.००	१	१६.३७	४	१	४.००००	१६.३७	१००.००	आई डि ए(४३)	
११.६.१३.४०१	office दराज	३११२३	संख्या	३	२.४६	०.६	३.	०.५४२०	२.२२	९०.३३	३	२.४५	०.६	४.	०.५४२०	२.२२	९०.३३	आई डि ए(४३)	
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				५	२०.८४	५.०९		४.९९३४	२०.४३	९८.१०	५	२०.८२	५.०९		४.९९३४	२०.४३	९८.१०		
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु																			
१.१.१.४	रा.प. द्वितीय	२११११	जना	१	५.२४	१.२८	१.	०.५८१४	२.३८	४५.४२	०	५.२४	१.२८	१.	०.५८१४	२.३८	४५.४२	नेपाल सरकार	
१.१.१.५	रा.प. तृतीय	२११११	जना	२	९.३३	२.२८		०.००००	०.००	०.००	०	९.३३	२.२८		०.००००	०.००	०.००	नेपाल सरकार	
१.१.१.६	रा.प.अनं. प्रथम	२११११	जना	२	७.६९	१.८८		०.००००	०.००	०.००	०	७.६९	१.८८		०.००००	०.००	०.००	नेपाल सरकार	
२.१.२.३३	कार्यालयको लागी पानी तथा विजुली महशुल	२२१११	पटक	२	०.४१	०.१	२.	०.१	०.४०	९७.३०	०	०.४१	०.१	२.	०.१	०.४०	९७.३०	नेपाल सरकार	
८.१.३.२०	आर्थिक करिडर कार्यालयको घरभाडा	२८१४२	महिना	१	७.३७	१.८	१.	०.६१९३	२.५३	३४.४१	१	७.३६	१.८	१.	०.६१९३	२.५३	३४.४१	आई डि ए(४३)	
२.१.१०.५	टेलिफोन जडान तथा मासिक महशुल	२२११२	पटक	१	०.१६	०.०४	१.	०.०४००	०.१६	१००.००	०	०.१६	०.०४	१.	०.०४००	०.१६	१००.००	आई डि ए(४३)	
१.२.२.१	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	२११३२	जना	५	०.८२	०.२		०.०२००	०.०८	१०.००	०	०.८२	०.२		०.०२००	०.०८	१०.००	नेपाल सरकार	
२.२.२.२	पेट्रोल- दुई पाङ्ग्रे	२२२१२	लीटर	८०	०.४१	०.१		०.१०००	०.४१	१००.००	४०	०.४१	०.१		०.१०००	०.४१	१००.००	आई डि ए(४३)	
२.२.२.४	मोबिल	२२२१२	लीटर	१	०.०४	०.०१		०.००८०	०.०३	८०.००	०	०.०४	०.०१		०.००८०	०.०३	८०.००	आई डि ए(४३)	
१.२.४.२२३	खरिद समिति, विभिन्न मूल्याङ्कन समिति, कार्यदल तथा अन्य समितिहरुको बैठक भत्ता	२११३४	पटक	३	१.२३	०.३	२.	०.२२७४	०.९३	७५.८०	०	१.२३	०.३	२.	०.२२७४	०.९३	७५.८०	नेपाल सरकार	
२.३.१.१२२	दुई पाङ्ग्रे साधन मर्मत	२२२१३	संख्या	१	०.२	०.०५	१.	०.०५	०.२०	९८.००	१	०.२	०.०५	१.	०.०५	०.२०	९८.००	आई डि ए(४३)	
२.४.१.८९	कार्यालय मसलन्द समान खर्च	२२३११	पटक	१	६.१४	१.५	१.	१.५	६.१३	९९.८९	१	६.१४	१.५	१.	१.५	६.१३	९९.८९	आई डि ए(४३)	
२.४.१.९०	अन्य कार्यालय मालसमान खर्च	२२३११	पटक	१	४.०९	१	१	१.००००	४.०९	१००.००	१	४.०९	१	१	१.००००	४.०९	१००.००	आई डि ए(४३)	
२.४.१३.२३	पत्रपत्रिका तथा पुस्तक खरिद	२२३१५	पटक	१	१.६४	०.४	१.	०.००००	०.००	०.००	१	१.६४	०.४	१.	०.००००	०.००	०.००	आई डि ए(४३)	
२.४.१४.२६	विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन	२२३१५	पटक	१	६.५५	१.६	१.	०.१३९९	०.५७	८.७४	१	६.५५	१.६	१.	०.१३९९	०.५७	८.७४	आई डि ए(४३)	
२.५.७.३	कार्यालय सहयोगी सेवा करारमा लिने	२२४१३	संख्या	२	३.१९	०.७८	२.	०.१७५६	०.७२	२२.५२	२	३.१९	०.७८	२.	०.१७५६	०.७२	२२.५२	आई डि ए(४३)	
२.५.७.१३	कम्प्युटर अपरेटर करारमा लिने	२२४१३	संख्या	१	४.६७	१.१४	१.	०.००००	०.००	०.००	१	४.६६	१.१४	१.	०.००००	०.००	०.००	आई डि ए(४३)	
२.५.८.४	सरसफाइ सेवा करार	२२४१३	पटक	१	०.४१	०.१	१.	०.	०.००	०.००	१	०.४१	०.१	१.	०.	०.००	०.००	आई डि ए(४३)	
१.६.१.१	सामाजिक सुरक्षा कोष खर्च	२१२११	जना	२	१.१९	०.२९		०.००००	०.००	०.००	०	१.१९	०.२९		०.००००	०.००	०.००	नेपाल सरकार	
१.६.४.१	कर्मचारीको योगदानमा आधारित वीमा कोष खर्च	२१२१३	जना	५	०.१६	०.०४		०.००००	०.००	०.००	०	०.१६	०.०४		०.००००	०.००	०.००	नेपाल सरकार	
२.७.२५.९७८	Economic Corrdior Technical and Coordination Comittee बैठक व्यवस्थापन	२२५२२	पटक	१	६.१४	१.५		०.००००	०.००	०.००	१	६.१४	१.५		०.००००	०.००	०.००	नेपाल सरकार	
२.७.२५.९७९	Local Coordination Meeting सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	२२५२२	पटक	२	२.०५	०.५		०.००००	०.००	०.००	२	२.०५	०.५		०.००००	०.००	०.००	नेपाल सरकार	
२.७.२५.९८०	ECO अनतरगत आयोजना क्षेत्रमा अन्तरक्रिया	२२५२२	पटक	२	४.०९	१	१	०.०२४०	०.१०	२.४०	२	४.०९	१	१	०.०२४०	०.१०	२.४०	आई डि ए(४३)	
२.८.१.३७	कार्यक्रम अनुगमन भ्रमण खर्च	२२६११	पटक	८	४.९१	१.२		१.१८०४	४.८३	९८.३७	८	४.९१	१.२		१.१८०४	४.८३	९८.३७	आई डि ए(४३)	
२.९.१.१७	दुई पाङ्ग्रे साधन बीमा तथा नविकरण	२२२१४	संख्या	१	०.२५	०.०६	१.	०.	०.००	०.००	१	०.२५	०.०६	१.	०.	०.००	०.००	आई डि ए(४३)	
२.९.६.६३	कार्यालयको दैनिक चियापान, अतिथि सत्कार तथा भैपरि आउने खर्च	२२७११	पटक	४	०.८२	०.२	४.	०.२	०.८१	९९.३८	४	०.८२	०.२	४.	०.२	०.८१	९९.३८	आई डि ए(४३)	
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				१,३२	७९.२	१९.३५		५.९५९४८	२४.३८	३०.८०	६८	७९.१८	१९.३५		५.९५९४८	२४.३८	३०.८०		
कुल जम्मा खर्च				१,३७	१,००.०४	२४.४४		१०.९५२९	४४.८२	४४.८२	७३	१,००	२४.४४		१०.९५२९	४४.८२	४४.८२		

शीर्षक अनुसार बजेट र खर्चको बित्तिय विवरण

म. ले. प. फा. न. २१३

आर्थिक बर्ष:- २०७७/७८
बजेट उपशीर्षक : कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय[३१२०००११४]

खर्च/ वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	स्रोत व्यहोर्ने संस्था	प्रकार (नगद / ऋण / अनुदान)	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकासा	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेश्की	पेश्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
३११२२	मेशिनरी तथा औजार	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	४९,०००.००	४५,१४०.००	०.००	४५,१४०.००	४५,१४०.००	०.००	४५,१४०.००	३,८६०.००
३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	४६०,०००.००	४५४,१९९.००	०.००	४५४,१९९.००	४५४,१९९.००	०.००	४५४,१९९.००	५,८०१.००
	कुल जम्मा			५०९,०००.००	४९९,३३९.००	०.००	४९९,३३९.००	४९९,३३९.००	०.००	४९९,३३९.००	९,६६१.००
	अन्तिम बजेटको तुलना (%प्रतिशतमा)										

तयार गर्ने :-

पेश गर्ने :-

स्वीकृत गर्ने :-

वित्तिय विवरण

आर्थिक बर्ष:- २०७७/७८
बजेट उपशीर्षक : कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय[३१२०००११३]

खर्च/ वित्तीय सङ्केत नं	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	स्रोत व्यहोर्ने संस्था	प्रकार (नगद / ऋण / अनुदान)	अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकासा	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेश्की	पेश्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	नेपाल सरकार	नगद	५४३,८२५.००	५८,१४३.००	०.००	५८,१४३.००	५८,१४३.००	०.००	५८,१४३.००	४८५,६८२.००
२११३२	महंगी भत्ता	नेपाल सरकार	नगद	२०,०००.००	२,०००.००	०.००	२,०००.००	२,०००.००	०.००	२,०००.००	१८,०००.००
२११३४	कर्मचारीको बैठक भत्ता	नेपाल सरकार	नगद	३०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	३०,०००.००
२१२११	सामाजिक सुरक्षा कोष खर्च	नेपाल सरकार	नगद	२९,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२९,०००.००
२१२१३	योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च	नेपाल सरकार	नगद	४,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,०००.००
२२१११	पानी तथा बिजुली	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	१०,०००.००	९,७३०.००	०.००	९,७३०.००	९,७३०.००	०.००	९,७३०.००	२७०.००
२२११२	संचार महसुल	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	४,०००.००	४,०००.००	०.००	४,०००.००	४,०००.००	०.००	४,०००.००	०.००
२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	१०,८००.००	१०,६००.००	०.००	१०,६००.००	१०,६००.००	०.००	१०,६००.००	२००.००
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	५,०००.००	४,९००.००	०.००	४,९००.००	४,९००.००	०.००	४,९००.००	१००.००
२२२१४	बिमा तथा नवीकरण खर्च	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	६,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	६,०००.००
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	२५०,०००.००	२४९,८३७.००	०.००	२४९,८३७.००	२४९,८३७.००	०.००	२४९,८३७.००	१६३.००
२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	२००,०००.००	१३,९९०.००	०.००	१३,९९०.००	१३,९९०.००	०.००	१३,९९०.००	१८६,०१०.००
२२४१३	करार सेवा शुल्क	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	२०१,९२०.००	१७,१६३.००	०.००	१७,१६३.००	१७,१६३.००	०.००	१७,१६३.००	१८४,७५७.००
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	नेपाल सरकार	नगद	२००,०००.००	२४,०००.००	०.००	२४,०००.००	२४,०००.००	०.००	२४,०००.००	१७६,०००.००
२२६११	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	१२०,०००.००	११८,०४०.००	०.००	११८,०४०.००	११८,०४०.००	०.००	११८,०४०.००	१,९६०.००
२२७११	विविध खर्च	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	२०,०००.००	१९,८७५.००	०.००	१९,८७५.००	१९,८७५.००	०.००	१९,८७५.००	१२५.००
२८१४२	घर भाडा	आई डि ए	सोधभर्ना हुने ऋण	१८०,०००.००	६१,९३०.००	०.००	६१,९३०.००	६१,९३०.००	०.००	६१,९३०.००	११८,०७०.००
	कुल जम्मा			१,९३४,५४५.००	५९४,२०८.००	०.००	५९४,२०८.००	५९४,२०८.००	०.००	५९४,२०८.००	१,३४०,३३७.००
	अन्तिम बजेटको तुलना (%प्रतिशतमा)										

आयोजनाको दरबन्दी विवरण

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	आयोजना निर्देशकको कार्यालय	आर्थिक कोरिडोर कार्यालय			
						धनकुटा	बर्दिबास	बुटवल	डडेल्धुरा
१	आयोजना निर्देशक	रा.प.प्र.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	-	-	-	-
२	वरिष्ठ योजना अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपालकृषि	समूहकृत नहुने	१	-	-	-	-
३	वरिष्ठ अनुगमन तथा मूल्यॉंकन अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	-	-	-	-
४	वरिष्ठ कृषि अधिकृत	रा.प.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	१	१	१	१	१
५	कृषि अधिकृत	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	समूहकृत नहुने	३	२	२	२	२
६	कृषि ईञ्जिनियर	रा.प.तृ.प्रा.	नेपाल कृषि	कृषि ईञ्जिनियर	१ (रिक्त)	१	१	१	१
८	लेखा अधिकृत	रा.प.तृ.प्र.	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	-	-	-	-
९	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.प्र.	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१ (रिक्त)	१ (रिक्त)	१ (रिक्त)	१ (रिक्त)
१०	नायव सुब्बा	रा.प.अनं.प्र.प्र.	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	-	१	-
११	प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.प्र.प्रा.	नेपाल कृषि	कृषि	१	-	-	-	-
१२	खरिदार	रा.प.अनं.द्वि. प्र	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	-	-	१ (रिक्त)		१
१३	कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध	-	३	१	१	१	१
१४	नायव प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	कृषि	२	६	६	६	६
१५	नायव प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.द्वि.प्रा.	नेपाल कृषि	पशु विकास/मत्स्य	-	४	४	४	४
१६	कार्यालय सहयोगी/ चौकिदार	विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४	२	२	२	२
१७	हलुका सवारी चालक	विहिन	नेपाल इन्जि.	मे.ई.	३	२	२	२	२
जम्मा					२४	२१	२१	२१	२१

अनुसूचीहरु

अनुसूची १

ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना

गुनासो व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८

प्रस्तावनाः आयोजनाबाट प्रवाह हुने सेवा एवं कार्यक्रमहरुमा आम-नागरिकको पहुँच तथा सहभागिता वृद्धि गरी सेवाग्राहीहरुबाट प्राप्त गुनासो, असन्तुष्टी, उजुरी एवं सिकायतको नियम सम्वत सम्बोधन तथा व्यवस्थापन गर्न, सुझाव एवं पृष्ठपोषण लिन, जनउत्तरदायी ढंङ्गबाट कुशलतापूर्वक पारदर्शी रुपमा सेवा सुविधा समयमै उपलब्ध गराउन वान्छनिय भएकोले,

सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली, २०६५ को नियम ९ ले दिएको अधिकार प्रयोगको साथै यस आयोजनाको लागि तयार गरिएको सरोकारवाला संलग्नता सम्वन्धि योजना (Stakeholder Engagement Plan) को अधिन रही कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले देहायको कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यो कार्यविधिको नाम " ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना **गुनासो व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८"** रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरून्त प्रारम्भ हुनेछ ।

परिच्छेद -२

परिभाषा

१. **परिभाषाः** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यो कार्यविधिमा,-

(क) **"आयोजना"** भन्नाले ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजनालाई सम्झनु पर्दछ।

(ख) **"आयोजना निर्देशकको कार्यालय"** भन्नाले आयोजना सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न तथा समन्वयको लागि स्थापना भएको केन्द्रीय कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ग) **"आर्थिक करिडोर कार्यालय"** भन्नाले आयोजना लागु भएका जिल्लाहरुमा कार्यक्रम संचालन गर्न स्थापना भएका **करिडोर कार्यालय**लाई सम्झनु पर्दछ।

(घ) **“अनुदानग्राही/लाभग्राही”** भन्नाले आयोजनाले प्रवाह गर्ने सेवा र अनुदानहरु प्राप्त गर्न योग्य उत्पादक/कृषक समूह, कृषि/ ग्रामीण उद्यमीहरुको संघ संघठन, कृषक सहकारीहरु लगायतका आयोजनाका लाभग्राहीहरुलाई सम्झनु पर्दछ।

(ङ) “अनुदान” भन्नाले आयोजनाले उपलब्ध गराएको अनुदानलाई सम्झनु पर्दछ।

(च) **“सम्झौता”** भन्नाले आयोजना अन्तर्गतका विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालनका लागि आयोजना र अनुदानग्राहीका बीच भएको सम्झौतालाई सम्झनु पर्दछ ।

(छ) **“गुनासो”** भन्नाले सेवाग्राहीकले लिखित, मौखिक र अन्य विधुतिय माध्यमबाट व्यक्त गरिएको असन्तुष्टिलाई जनाउँछ जसमा कुनै कर्मचारी वा सरोकारवाला व्यक्ति, सँगठन वा संस्थाबाट कुनै अनियमितता, अवैधानिक, पक्षपातपूर्ण, अन्यायपूर्ण वा असंगत र विभेदपूर्ण कार्य भएको सोच्दछ वा विश्वास गर्दछ।

(ज) **“उजुरी वा सिकायत”** भन्नाले सेवाग्राहीले लिखित, मौखिक वा अन्य कुनै विद्युतीय उपकरणको माध्यमबाट व्यक्त गरेको असन्तुष्टिलाई जनाउँछ।

(झ) **“सेवा”** भन्नाले ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजनाबाट प्रवाह हुने सेवालाई सम्झनु पर्दछ।

(ञ) **“प्राविधिक सहायता”** भन्नाले आयोजना कार्यान्वयनको लागि परामर्श सेवा अन्तर्गत छनौट भएका प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउने संस्थामार्फत उपलब्ध हुने प्राविधिक सहायतालाई सम्झनु पर्दछ।

(ट) **“समिति”** भन्नाले दफा १२ बमोजिमको केन्द्रीय गुनासो समाधान समिति, आर्थिक करिडोर गुनासो समाधान समिति र उप-आयोजना गुनासो समाधान समिति लाई सम्झनु पर्दछ ।

(ठ) **“निर्देशक समिति”** भन्नाले आयोजनाको आयोजना निर्देशक समिति लाई सम्झनु पर्दछ।

(ड) **“मन्त्रालय”** भन्नाले कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्दछ ।

(ढ) **“सुझाव”** भन्नाले लिखित वा मौखिक रुपमा कुनै कार्यलाई कानुन सङ्गत वा न्यायपूर्ण ढंङ्गबाट सम्पादन गर्न लिखित वा मौखिक रुपमा व्यक्त भएको पृष्ठपोषणलाई जनाउँछ।

(ण) **“यौन शोषण तथा दुरूपयोग”** भन्नाले यौनिक किसिमको वास्तविक वा धम्कीपूर्ण, बलद्वारा वा असमान वा जबरजस्ती गर्न मिल्ने अवस्थामा गरिने शारीरिक हस्तक्षेपलाई जनाउँछ।

(त) **"यौन दुर्व्यवहार"** भन्नाले अर्को व्यक्तिको यौन शोषणबाट आर्थिक, सामाजिक, वा राजनीतिक लगायतका फाइदाहरूका लागि यौनिक अभिप्रायका साथ जोखिम, असमान शक्ति वा विश्वासको कुनै पनि शोषणको घटना वा उद्योगलाई जनाउँछ।

(थ) "फोकल व्यक्ति" भन्नाले परियोजनाले यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहार सम्वन्धी सवै प्रकारका गुनासो तथा सिकायतको व्यवस्थापनको जिम्मेवारी सहित तोकिएको परियोजनाको वरिष्ठ पदाधिकारीलाई जनाउँछ।

२. **उद्देश्यः** यस कार्यविधिका उद्देश्य देहाय बमोजिमका रहनेछन्:

(क) आयोजनाबाट प्रवाह हुने सेवा सुविधामा सरोकारवालाको पहुँच तथा सहभागिता वृद्धि गरी सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउन तिनका असन्तुष्टि, सिकायत वा उजुरी तथा गुनासोहरुको सुनुवाई तथा व्यवस्थापन गरी आयोजना प्रति सरोकारवालाको अपनत्व विकास गर्ने।

(ख) आयोजनाको क्रियाकलापको साथै ती क्रियाकलापवाट उत्पन्न हुनसक्ने प्रभाव र असुविधाका साथै न्यूनीकरणका उपायहरूका बारेमा सरोकारवाला तथा आमनागरिकहरुलाई नियमित रुपमा सुसूचित गरि तिनिहरुबाट प्राप्त सल्लाह सुझावहरुको उचित सम्वोधन गर्ने।

(ग) गुनासोहरुलाई प्रभावकारी र पारदर्शि रुपमा यथाशिघ्र सम्बोधन गरी आयोजना सञ्चालनमा दीगोपना, प्रभावकारीता र निष्पक्षता सुनिश्चित गर्ने ।

(घ) गुनासो सुनुवाईको लागि संस्थागत संयन्त्रको स्थापना तथा सन्चालन गर्ने।

(ङ) स्थापित संस्थागत संयन्त्रको काम, कर्तव्य, जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व स्पष्ट गर्ने।

(च) यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहार जस्ता संवेदनशील गुनासोहरुको प्रभावकारी व्यवस्थापन तथा सम्वोधनको लागि गुनासो सुनुवाई संयन्त्रमा एक फोकल व्यक्तिको नियुक्तिको साथै सम्बद्ध कर्मचारीको आवश्यक तालिमको व्यवस्था गर्ने ।

(छ) यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहार सम्बन्धी उजुरीहरूलाई उपयुक्त ढंगमा सम्बोधन गर्नका लागि गोपनीयता, प्रभावित केन्द्रित विधि,[1] तथा प्रभावितका

[1] प्रभावित केन्द्रिय विधी निम्न ६ सिद्धान्तमा केन्द्रित रहने छन् ।

१. गुणस्तरीय सेवामा पहुँच
२. समग्रतामा आधारित वहुपक्षिय सेवाको उपलव्धता
३. गोपनियता तथा सूचित सहमती
४. आदर
५. सुरक्षा
६. गैर् भेदभाव

सुरक्षासम्बन्धी निर्देशक सिद्धान्तको आधारमा यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहार सम्बन्धी गुनासोको व्यवस्थापनामा संयन्त्रले विशेष ध्यान दिने ।

(ज) गुनासो व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन सम्बद्ध कर्मचारीको भौतिक तथा मानवीय क्षमताको विकासबाट सम्बद्ध सबैको कार्यकुशलताको वृद्धि गरि गुनासो सम्बोधन एवं व्यवस्थापन प्रभावकारितामा वृद्धि गर्ने।

झ) आयोजना/कार्यक्रम संचालनमा आउन सक्ने व्यवधानमा कमी ल्याई जोखिम न्यूनिकरण व्यवस्थापन गर्न अनुकूल वातावरण श्रृजना गर्ने।

ञ) नागरिकका गुनासो सम्बोधन तथा व्यवस्थापनका लागि अभिलेख, अनुगमन, प्रतिवेदन तथा समीक्षा प्रणाली व्यवस्थित गर्ने।

३. **कार्य क्षेत्रः** यो कार्यविधि ग्रामिण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना मार्फत प्रदान गरिने सेवा र अनुदानबाट सञ्चालित क्रियाकलापहरुसँग सम्बन्धित गुनासोहरुको व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि प्रयोग गरिनेछ ।

४. **उजुरी, गुनासो गर्न सक्नेः** (१) अनुदानग्राही वा लाभग्राहीले आयोजनासँग सम्बन्धित उजुरी वा सिकायत वा गुनासो देहाय अनुसार गर्न सक्नेछन्।

(क) मौखिक वा लिखित निवेदन दर्ता गरेर,

(ख) टेलिफोन, फ्याक्सबाट

(ग) इमेल, एस.एम.एस, आयोजनाको वेभसाइटको माध्यम वा समाजिक सन्जाल बाट,

(घ) हुलाक वा एक्स्प्रेस डेलिभरीबाट,

(ङ) उजुरी पेटिकाबाट,

(च) सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाइ आदि जस्ता नागरिकका निगरानीबाट प्राप्त पृष्ठपोषण र सुझावबाट।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त उजुरी, सिकायत वा गुनासोलाई गुनासो सुन्ने अधिकारीले लिपिवद्ध गरी अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद -३

गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रक्रियागत व्यवस्था

५. **गुनासो सम्बोधन प्रक्रियाः** अनुदानग्राही/ लाभग्राहीबाट प्राप्त गुनासोलाई गुनासो सुन्ने अधिकारीले गुनासो सम्बोधन गर्दा देहायको प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्ने छ:

(क) प्राप्त हुन आएका गुनासोहरुलाई यथाशिघ्र दर्ता गरि दर्ता नम्बर सम्बन्धित सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।

(ख) लिखित गुनासो पेश गर्न नसक्ने सेवाग्राहीका हकमा मौखिक रुपमा समेत गुनासो सुन्ने र गुनासो सम्बन्धी फारामहरुमा आवश्यक विवरणहरु भर्ने र दर्ता गरि दर्ता नम्बर उपलब्ध गराउने कार्य गुनासो सुन्ने व्यक्तिको जिम्मेवारी रहने ।

(ग) गुनासो व्यवस्थापन प्रक्रियाको साथै गुनासोको सम्वन्धमा भएको निर्णय उपर गुनासोकर्ताले पुनरावेदन गर्नसक्ने सम्बन्धमा गुनासोकर्तालाई उचित जानकारी दिने।

(घ) यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहार र प्रभावीतहरूसँग कसरी सहानुभूतिपूर्वक र पूर्वाग्रहविहीन ढंगले अन्तर्क्रिया गर्ने, गोपनीयता र सुरक्षाको महत्व र प्रत्याभूति गर्ने तरिका, अवलम्बन् गर्नु पर्ने प्रक्रिया, विद्यमान प्रतिवेदन पद्धति, आँकडा तथा सूचना सङ्कलन गर्ने तरिका, कहिले र कसरी मुद्दाको किनारा गर्ने भन्ने बारेमा गुनासो सुन्ने संयन्त्र अधिकारीलाई प्रशिक्षित गर्ने ।

(ङ) सुसूचित सहमतिको सिद्धान्तको आधारमा यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहार प्रभावितको बारेमा कुनै पनि जानकारी, नाम गोप्य राखिएको हकमा पनि, प्रभावितले सहमति जनाएपछि मात्रै अन्यलाई उपलव्ध गराउने।

(च) विद्युतीय माध्यमबाट प्राप्त उजुरीको सोही माध्यमबाट सम्बोधन गर्ने व्यवस्था मिलाउने।

(छ) आवश्कता अनुसार गुनासो सम्बोधन प्रक्रियामा गुनासोकर्तालाई पनि सहभागि गराउने र गुनासो सम्बोधन भएको जानकारी गुनासो कर्तालाई तुरुन्त दिने।

(ज) गुनासो सम्बोधन प्रक्रियाका सम्बन्धमा स्थानजन्य परिस्थितिको विश्लेषण गरी औपचारिक वा अनौपचारिक माध्यम अवलम्बन गरी सम्बोधन गर्ने । यस शिलशिलामा आवश्यक देखिए वैकल्पिक विवाद समाधान प्रकृया समेत अवलम्वन गरी गर्न सकिने छ।

(झ) गुनासो सम्बोधन भए नभएको अनुसुची- १०.२ र १०.३ बमोजिम अभिलेख राखिने छ।

६. **गुनासो व्यवस्थापन रणनीति:** अनुदानग्राही/ लाभग्राहीबाट गरिएको गुनासो व्यवस्थापनका लागि यस आयोजनाले निम्न अनुसारको रणनीति अख्तियार गर्नेछ :-

(क) गुनासोको निरुपण गर्दा पारदर्शिता, स्वीकार्यता र निष्पक्षता कायम गरिने छ।

(ख) गुनासोलाई यथाशिघ्र सुनुवाई गरी निरुपण गरिनेछ।

(ग) नेपाल सरकार र विश्व बैंकबीच भएको सहयोग सम्झौता, आयोजनाको घोषित नीति, नियम, आयोजनाबाट तयार गरिएको वातावरणीय र सामाजिक अध्ययन प्रतिवेदन तथा सरोकार संलग्नता सम्वन्धि योजना का प्रावधान तथा आयोजना र अनुदानग्राही बीच भएको सम्झौताहरु गुनासो निरुपणका आधारहरु हुनेछन् ।

(घ) गुनासो निरुपण गर्न दफा १३ बमोजिम संयन्त्रको तहगत संरचना हुनेछ। गुनासो जुन तहको काम कारवाहीका सम्बन्धमा हो, सोही तहबाट शुरु कारवाही भई सुनुवाइ हुनेछ। गुनासोको सम्वन्धमा भएको निर्णय उपर गुनासोकर्ताले पुनरावेदनको आधारमा गुनासोलाई केन्द्रीय तह सम्म सुनुवाइको प्रबन्ध गरिनेछ। आयोजनाबाट भएको निर्णयमा चित्त नबुझेमा प्रचलित कानून बमोजिम अदालतबाट उपचार पाउने हक सुरक्षित रहने छ ।

(ङ) भ्रष्टाचार, बदनियत, अनुचित काम कारवाही, यौन दुर्व्यवहार तथा यौन हिंसा, मानव अधिकारको उल्लंघन गरिएको जस्ता गतिविधिहरुमा शुन्य सहनशिलताको नीति अपनाइने छ ।

(च) गुनासो पेश गर्दा कुनै शुल्क/दस्तुर लाग्ने छैन र गुनासो पेश गरकै आधारमा गुनासोकर्तालाई फरक व्यवहार गरिने छैन ।

परिच्छेद -४

गुनासो व्यवस्थापन संयन्त्र

७. **गुनासो पेश गर्न सकिनेः** आयोजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा आयोजनाको नीति, निर्देशन समितिको निर्णय र प्रचलित कानुन विपरीत काम कारवाही भएको भनी सम्बन्धित सरोकारवालालाई लागेमा यस कार्यविधिको अनुसुची-१ मा तोकिएको निकाय वा अधिकारी समक्ष उजुरी निवेदन दिई गुनासो गर्न सकिनेछ।

८. **गुनासो पेश गर्ने ढाँचाः** (१) अनुदानग्राही/ लाभग्राहीले दफा ४ बमोजिमको कुनै माध्यम मार्फत गुनासो पेश गर्दा सम्बन्धित कार्यालयको गुनासो सुन्ने अधिकारी मार्फत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त हुन आएको गुनासो उप-आयोजनाहरुको लागि उप-आयोजना गुनासो समाधान समितिको सम्वन्धित अधिकारीले अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम पेश गरिने गुनासो आर्थिक करिडोर कार्यालयको लागि अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) अनुदानग्राही/लाभग्राहीले आफूलाई परेको मर्काको सम्बन्धमा आयोजना व्यवस्थापन इकाईमा अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा गुनासो पेश गर्नु पर्नेछ।

९. बेनामी, असम्बन्धित उजुरी, गुनासो तथा झुठो उजुरी सम्बन्धी व्यवस्थाः (१) बेनामी उजुरी पनि दर्ता गरिनेछ र आवश्यक छानविनको प्रकृयामा राखिनेछ । यदि आफ्नो कार्यालयको कार्यसँग सम्बन्धित नभई अन्य सरकारी निकाय वा कार्यालय प्रमुखको आचरणसँग सम्बन्धित रहेछ भने सो को विवरण माथिल्लो निकायमा पठाईने छ।

(२) झुट्टा रुपमा कसैलाई दुःख दिने नियतले उजुरी गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायले कानून कार्यान्वयन गर्ने निकायमा लेखी पठाउने छ।

१०. अभिलेखिकरण गरिनेः (१) दफा ८ र ९ बमोजिम पर्न आएका गुनासो वा उजुरी र आयोजनाको अनुगमन वा आम संचार माध्यममा प्रकाशित वा प्रसारित समाचार सामग्री वा आयोजनाको वेभसाइट, इमेल, उजुरीपेटीका, टेलिफोन लगायत अन्य कुनैपनि माध्यमबाट प्राप्त हुन आएका गुनासोजन्य सूचनाहरुलाई पनि अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा गुनासोको रुपमा अभिलेखिकरण गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम परेको गुनासोहरुको गुनासो सुन्ने अधिकारीले उजुरी फार्म भर्ने लगायतका काममा आवश्यकता अनुसार सेवाग्राहीलाई सहयोग गर्न सक्नेछ ।

(३) गुनासो वा उजुरी विषयमा प्रारम्भिक छानवीन समेत गर्नुपर्ने भए यथाशीघ्र निर्णय गर्ने निकाय वा अधिकारी समक्ष जानकारी गराई निर्णयार्थ पेश गर्नु पर्नेछ। सो सम्बन्धी व्यहोरा सहितको विवरण आफू भन्दा माथिल्लो निकाय वा अधिकारीलाई उपलव्ध गराउनु गुनासो सुन्ने अधिकारीको कर्तव्य हुनेछ।

११. गुनासो सुन्ने अधिकारीः (१) आयोजनाको केन्द्रीय तहमा गुनासो सुन्ने अधिकारी आयोजना निर्देशकले, आर्थिक करिडोर कार्यालय तहमा करिडोर प्रमुखले र उप-आयोजनामा उपआयोजना प्रमुखले तोक्नु पर्नेछ।

(२) गुनासो सुन्ने अधिकारीले दफा १० बमोजिमको कामका अतिरिक्त समितिको सचिवको हैसियतले समितिको काममा सहयोग गर्ने, समितिबाट सम्पादन भएका काम कारवाहीको विवरण आफू भन्दा माथिल्लो निकाय वा अधिकारीलाई उपलव्ध गराउनु पर्नेछ।

१२. गुनासोमा निर्णय गर्ने संयन्त्र र अधिकारीः गुनासोको सुनुवाई गरी निर्णय गर्न देहाय बमोजिम तीन तहको समितिको व्यवस्था गरिएको छ :-

(क) पहिलो तह: छनौट भएका उप-आयोजनाहरुमा गुनासो सुनुवाई गर्न देहायका व्यक्तिहरु रहेको उप-आयोजना गुनासो समाधान समिति रहनेछ:-

(अ) प्रमुख, उप-आयोजनाको अध्यक्ष

(आ) सदस्य, आर्थिक करिडोर कार्यालय, प्राविधिक प्रतिनिधि

(इ) सदस्य-सचिव, गुनासो सुन्ने अधिकारी को रुपमा पनि कार्य गर्ने गरी तोकिएको उप-आयोजनाको सचिव

(ख) दोस्रो तह: यस आयोजनाको उप-आयोजनाहरुमा तहको गुनासो समाधान समितीको निर्णय उपर पुनरावेदन परेका वा आर्थिक करिडोर कार्यालय तहमा सोझै प्राप्त भएका गुनासोको सुनुवाई गर्न देहायका व्यक्तिहरु रहेको आर्थिक करिडोर गुनासो समाधान समिति रहनेछ :-

(अ) प्रमुख, आर्थिक करिडोर कार्यालय -संयोजक

(आ) प्रमुख वा प्रतिनिधि, उजुरी परेको जिल्ला हेर्ने कृषि ज्ञान केन्द्र -सदस्य

(इ) प्रमुख वा प्रतिनिधि , उजुरी परेको जिल्ला हेर्ने भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र -सदस्य

(ई) प्रमुख वा प्रतिनिधि, अनुदानग्राही उपआयोजना -सदस्य

(उ) गुनासो सुन्ने अधिकारी, आर्थिक करिडोर कार्यालय -सदस्य सचिव

(ग) तेस्रो तह: यस आयोजनाको आयोजना आर्थिक करिडोर तहको गुनासो समाधान समितको निर्णय उपर पुनरावेदन परेका गुनासो वा आफू समक्ष सोझै प्राप्त भएका उजुरी सुनुवाईको लागि केन्द्रीय गुनासो समाधान समिति मा देहाय बमोजिमको समिति रहनेछः-

(अ) सहसचिव, योजना तथा वैदेशिक सहायता समन्वय महाशाखा, मन्त्रालय- संयोजक

(आ) आयोजना निर्देशक, ग्रामिण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना-सदस्य

(इ) उप-सचिव (कानून), मन्त्रालय -सदस्य

(ई) गुनासो सम्बन्धीत उप-सचिव, मन्त्रालय -सदस्य

(उ) यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहार सुनुवाई फोकल व्यक्ति - सदस्य

(ऊ) गुनासो सुन्ने अधिकारी, आयोजना निर्देशकको कार्यालय -सदस्य सचिव

१३. **उजुरीको समाधानः** (१) दफा १२ बमोजिम गठित समितिले गुनासो व्यवस्थापनको लागि आफु समक्ष परेका उजुरीको समाधान गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गुनासो सुन्ने अधिकारीले गुनासो उपर निर्णय गर्नको लागि अनुसुची-५ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी निर्णयार्थको लागि सम्बन्धित समितिमा पेश गर्नुपर्ने छ ।

(३) सर्वसम्मत हुन नसकेमा सो गुनासो/उजुरी निर्णयको लागि माथिल्लो समितिमा पठाउनु पर्नेछ।

(४) केन्द्रीय गुनासो समाधान समितिमा सर्वसम्मती हुन नसकेमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ।

(५) गुनासो संयन्त्र अधिकारीले यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहारसम्बन्धी आरोपलाई ग्रहण गर्ने, सोको भरपाई दिनुको साथै आयोजनाले प्रभावित व्यक्तिलाई निजसंगको सल्लाह तथा सहमतिमा पहिले नै पहिचान गरेको र आयोजना स्थलवाट नजिकै उपलव्ध भएको यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहारसम्बन्धी सेवा प्रदायकमा[2] पठाउनेछ ।

(६) मुद्दालाई किनारा लगाउन र प्रभावितलाई तत्काल आवश्यक सहयोग गर्न गुनासो संयन्त्र अधिकारीले सेवा प्रदायकहरु, आयोजना र विश्व बैंकलाई घटना तथा प्रभावित व्याक्तिको वारेमा प्रभावित व्याक्ति/अभिभावकको लिखित सहमति अनुसूची- ११ को ढाँचामा प्राप्त गरेपछि मात्र जानकारी उपलव्ध गराउनेछ। प्रभावितले सहमति दिएमा गुनासो सुन्ने संयन्त्र अधिकारीले गुनासोको विषयसँग जिम्मेवार आयोजना कर्मचारीसँग आरोपको बारेमा छलफल गर्न सक्नेछ ।

१४. निर्णय गर्नुपर्नेः

(१) उप-आयोजना गुनासो समाधान समितिले आफु समक्ष पेश हुन आएका गुनासो माथि सम्बन्धित पक्षहरुको कुरा सुनी १५ (पन्ध्र) दिन भित्र अनुसूची- ६ को ढाँचामा निर्णय गर्नुपर्नेछ।

(२) आर्थिक करिडोर गुनासो समाधान समितिले आफु समक्ष पेश हुन आएका गुनासो माथि सम्बन्धित पक्षहरुको कुरा सुनी १५ (पन्ध्र) दिन भित्र अनुसूची- ७ को ढाँचामा निर्णय गर्नुपर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम उप-आयोजना गुनासो व्यवस्थापन समितिले गरेको निर्णयमा कसैलाई कसैलाई चित्त नबुझेमा निर्णयको जानकारी पाएको मितिले १५ दिनभित्र अनुसूची-८ को ढाँचामा आर्थिक करिडोर गुनासो समाधान समिति समक्ष पुनरावेदन गर्न सक्नेछ।

(४) उपदफा (२) वा (३) बमोजिम आर्थिक करिडोर गुनासो समाधान समितिले गरेको निर्णयमा कसैलाई चित्त नबुझेमा निर्णयको जानकारी पाएको मितिले १५ दिनभित्र अनुसूची-८ को ढाँचामा केन्द्रीय गुनासो समाधान समिति समक्ष पुनरावेदन गर्न सक्नेछ।

---

[2] घटनाको गम्भीरताको आधारमा यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन न दुर्व्यवहार सम्वन्धि प्रभावितलाई ७२ घन्टाभित्रमा सेवाप्रदायकाले आवश्यक स्वास्थ्य सेवा प्रदायक समक्ष पठाउनेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम परेको पुनरावेदनमा केन्द्रीय गुनासो व्यवस्थापन समितिले आफू समक्ष परेको पुनरावेदन वा शुरु उजुरी अनुसूची- ९ को ढाँचामा ३० (तीस) दिन भित्र निर्णय गर्नु पर्नेछ।

१५. यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहारसम्बन्धी आरोप वा गुनासो प्राप्त भएमा आयोजना तहका गुनासो सुन्ने संयन्त्रले घटना घटेको सूचनाप्राप्त भएको २४ घन्टा भित्रमा आयोजना कार्यान्वयन एकाई तथा विश्व बैंकलाई अनुसूची-१२ को ढाँचामा तयार गरिने घटना अभिलेखन फारमको आधारमा गुनासोको बारेमा जानकारी गराउन पर्नेछ तर यस प्रकारको जानकारीमा प्रभावित व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरण समावेश गरिने छैन

१६. **प्रतिवेदन गर्नुपर्नेः** समितिले गुनासो सुनी गरेको निर्णय र सम्पादन गरेका काम कारवाहीको विवरण माथिल्लो समिति र आयोजना निर्देशकलाई आवश्यकता अनुसार अनुसुची- १०, १०.१, १०.२, १०.३ बमोजिम प्रतिवेदन तयार गरी आवधिक रुपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -५

विविध

१७. **विवरण तयार गर्नुपर्नेः** गुनासो व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित यथार्थ विवरण आयोजनाको कार्यालयमा अभिलेख गरी राख्नु पर्नेछ ।आवधिक रुपमा त्यस्ता सबै विवरण समावेश गरी चौमासिक एंव वार्षिक रुपमा मन्त्रालयमा प्रतिवेदन पठाउनु पर्नेछ।

१८. यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहार जस्ता संवेदनशील गुनासोहरुको प्रभावकारी व्यवस्थापन तथा सम्वोधनको लागि गुनासो सुनुवाई संयन्त्रमा एक फोकल व्यक्तिको नियुक्तिको साथै सम्बद्ध कर्मचारीको आवश्यक तालिमको व्यवस्था गराउनु पर्दछ ।

१९. आयोजनाले उप-आयोजनाहरुको स्तरमा रहेका यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहारसम्बन्धी सेवा प्रदायकको पहिचान गर्नुको साथै ती सेवा प्रदायकसंग सहकार्यको लागि सम्पर्क स्थापना गर्नेछ ।

२०. अन्य प्रकारका गुनासो जस्तै यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहारसम्बन्धी गुनासो व्यवस्थापनमा गुनासो सुन्ने संयन्त्रले अनुसन्धान वा तहकीकात गर्ने, घोषणा गर्ने वा आरोपको सत्यतथ्यउपर निर्णय लिने जस्ता कार्य नगरी आवश्यवक बाँकि प्रक्रियाको लागि यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहार सुनुवाई फोकल व्यक्तिलाई जानकारी गराउने छ। फोकल व्यक्तिले घटनाको प्रकृतीको आधारमा आवश्यक निर्णय लिने छ र सो को जानकारी आयोजना निर्देशक तथा विश्व बैंकलाई गराउनेछ। प्रभावित व्यक्तिलाई तत्काल थप सहायताको आवश्यकता रहेको अवस्थामा फोकल व्यक्तिले प्रभावित व्यक्तिको सल्लाह तथा सहमतिमासेवा प्रदायक वा प्रहरी समक्ष पठाउनेछ ।

२१. सबै अवस्थाहरूमा, गुनासो सुन्ने संयन्त्रका अधिकारीले कार्यान्वयन गर्ने निकायलाई प्रभावित व्यक्तिको बारेमा मुद्दाको प्रकृति, मुद्दा आयोजनासँग सम्बन्धित हो वा होइन, प्रभावितको लिङ्ग तथा उमेर (उपलब्ध भएमा) र प्रभावितलाई कुनै सेवाका लागि प्रेषण गरिएको छ वा छैन भन्ने चार विषयमा केन्द्रित रहि न्यूनतम जानकारी उपलब्ध गराउनु पर्दछ ।

२२. यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहार प्रभावितको गोपनीयताको सुरक्षा गर्न गुनासो सुन्ने संयन्त्रबाट सङ्कलन हुने जानकारीलाई अनुसूची- १२ को ढाँचामा सकेसम्म न्यून राख्नु पर्दछ । यौन शोषण र दुरूपयोग तथा यौन दुर्व्यवहारसँग सम्बन्धिमा निम्न तीनवटा विषयको मात्रै अभिलेखन गरिनु पर्दछः (१) प्रभावितको आफ्नै शब्दको आरोप वा उजुरी, (२) प्रभावितले थाहा पाएसम्म आरोपित पीडक आयोजनासँग सम्बन्धित रहे, नरहेको, र यदि सम्भव भएमा, (३) प्रभावितको उमेर तथा लिङ्ग ।

२३. गुनासो सुन्ने अधिकारीले विश्व बैंकको वातावरणीय तथा सामाजिक रूपरेखाको श्रमिक तथा कार्यअवस्था मापदण्ड अन्तर्गत स्थापना हुने श्रमिक सम्वन्धी गुनासो व्यवस्थापन संयन्त्रको पनि कार्य गर्नेछ।

२४. **कार्यविधिको पालनाः** यो कार्यविधि आयोजनासँग सम्बन्धित सेवाग्राही, अनुदानग्राही लगायत सरोकारवाला सबैले पालना गर्नु पर्नेछ ।

२५. **अमान्य हुनेः** यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका कुरा प्रचलित कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म अमान्य हुनेछ ।

२६. **बाधा अड्काउ फुकाउनेः** यो कार्यविधि कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अड्काउ परेमा मन्त्रालयले बाधा अड्काउ फुकाउने छ।

२७. **परिमार्जन गर्न सक्ने:** यो कार्यविधिलाई मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्न सक्ने छ ।

अनुसुची-१

(दफा ८ संग सम्वन्धित)

गुनासो पेश/सुन्ने निकाय

शुरु कारवाही	अन्तिम निकाय
उप-आयोजना गुनासो समाधान समिति	आर्थिक करिडोर, गुनासो समाधान समिति
आर्थिक करिडोर, गुनासो समाधान समिति	केन्द्रीय गुनासो समाधान समिति
केन्द्रीय गुनोसो समाधान समिति	आयोजना निर्देशक समिति

अनुसूची -२

(दफा ९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

उप-आयोजना **<u>मा पेश गर्ने गुनासो/उजुरीको ढाँचा</u>**

श्री संयोजकज्यू,

उप-आयोजना समाधान समिति,

....उप-आयोजना,

प्रदेशः-

मार्फत गुनासो सुन्ने अधिकारीज्यू,

<u>विषयः गुनासो/उजुरी सम्बन्धमा।</u>

उपरोक्त विषय ....जिल्ला................ गा.पा .... वडा नं. .... स्थित..................कृषक समूह/सहकारी संस्था/पशु र पशुजन्य वस्तु उत्पादक संघ/आमा समूहको.................. सम्बन्धि विषयमा निम्न वमोजिमको गुनासो भएकोले यो गुनासो/उजुरी पेश गरेको छु/छौं।

व्यहोरा ....

संलग्न कागज प्रमाण ....

भवदीय,

हस्ताक्षर........................

नाम ....

ठेगाना.......................................

मोवाइल नं. ....

मिति ....

अनुसूची -३

(दफा ८ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

आर्थिक करिडोर कार्यालयमा पेश गर्ने गुनासो/उजुरीको ढाँचा

श्री संयोजकज्यू,

आर्थिक करिडोर कार्यालय, गुनासो समाधान समिति

.......................प्रदेश

मार्फत गुनासो सुन्ने अधिकारीज्यू,

विषयः गुनासो/उजुरी सम्बन्धमा।

उपरोक्त विषय ....जिल्ला................ गा.पा .... वडा नं. .... स्थित..................कृषक समूह/सहकारी संस्था/पशु र पशुजन्य वस्तु उत्पादक संघ/आमा समूहको.................. सम्बन्धि विषयमा निम्न वमोजिमको गुनासो भएकोले यो गुनासो/उजुरी पेश गरेको छु/छौं।

व्यहोरा ....

संलग्न कागज प्रमाण ....

भवदीय,

हस्ताक्षर........................

नाम ....

ठेगाना.......................................

मोवाइल नं. ....

मिति ....

अनुसूची-४

(दफा ८ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

केन्द्रीय तहमा पेश गर्ने गुनासो/उजुरीको ढाँचा

श्री संयोजकज्यू,
केन्द्रीय गुनासो समाधान समिति
आयोजना निर्देशकको कार्यालय, ललितपुर ।
मार्फत- गुनासो सुन्ने अधिकारीज्यू

विषयः गुनासो /उजुरी सम्बन्धमा।

उपरोक्त विषयमा ....जिल्ला .... गा.पा. ...... वडा नं. .... स्थित.......................... कृषक समूह/ सहकारी संस्था/..... समूहको .... सम्बन्धी विषयमा निम्न बमोजिमको गुनासो भएकोले यो गुनासो/उजुरी पेश गरेको छु/ छौ ।

व्यहोरा...

संलग्न कागज प्रमाण ....

भवदीय,

हस्ताक्षर........................

नाम ....

ठेगाना.......................................

मोवाइल नं. ....

मिति ....

अनुसुची-५

(दफा १३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

गुनासो/उजुरी निर्णयार्थ पेश गरिने प्रतिवेदनको ढाँचा

श्री संयोजकज्यू,

.... समिति

विषयः गुनासो/उजुरी निर्णयार्थ पेश गरेको।

यस आयोजना अन्तर्गत .... कार्यालयवाट कार्य सम्पादन भई प्रक्रिया अगाडि बढिरहेको आयोजनाका सम्बन्धमा निम्न माध्यमबाट गुनासो प्राप्त हुन आएकोले यस सम्बन्धमा वुझेसम्मको विवरण समावेश गरी आवश्यक निर्णयको लागि पेश गरेको छु ।

उजुरीकर्ता

नाम ....

वेनामी

अनुगमन प्रतिवेदन...............

समाचार सामग्री.................

इमेल, वेवसाइट, टेलिफोन.......................

संक्षिप्त व्यहोरा..........................

गुनासो सुन्ने अधिकारी

सहिछाप ....

नाम ....

कार्यालय ....

मिति ....

अनुसुची-६

(दफा १४ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

उप-आयोजना गुनासो व्यवस्थापन समितिले गर्ने निर्णयको ढाँचा

ग्रामिण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना,

उप-आयोजना गुनासो व्यवस्थापन समिति

संयोजक श्री ....

सदस्य श्री.............................

सदस्य श्री.............................

बाट भएको

निर्णय

उजुरीकर्ता....................................

उजुरीको छोटकरी व्यहोरा ....

उजुरीको प्रतिरक्षा व्यहोरा.................

निर्णय ....

संयोजकः

सदस्यहरुः

मिति.........................

अनुसुची-७

दफा १४ को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)

<u>आर्थिक करिडोर गुनासो व्यवस्थापन समितिले गर्ने निर्णयको ढाँचा</u>

ग्रामिण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना,

आर्थिक करिडोर, गुनासो समाधान समिति

संयोजक श्री ....

सदस्य श्री..............................

सदस्य श्री..............................

बाट भएको

निर्णय

उजुरीकर्ता....................................

उजुरीको छोटकरी व्यहोरा ....

उजुरीको प्रतिरक्षा व्यहोरा................

निर्णय ....

संयोजकः

सदस्यहरुः

मिति.........................

अनुसूची-८
(दफा १४ को उपदफा (२ र ३) सँग सम्बन्धित)
पुनरावेदन पत्रको ढाँचा

श्री संयोजकज्यू,

.... समिति ।आयोजनाको .... कार्यालय, ...

मार्फत - गुनासो सुन्ने अधिकारीज्यू,

विषयः पुनरावेदन सम्बन्धमा

म/हामीले आयोजना कार्यान्वयनका क्रममा गुनासो/उजुरी पेश गरेको र सो उपर .... समितिले गरेको निर्णय चित्त नवुझेको हुँदा यस समितिबाट सो निर्णयमाथि पुनविचार गरी पाउँ भनी यो पुनरावेदन गर्दछु/छौं ।

१ उजुरीको छोटकरी व्यहोरा...................

२ निर्णय गर्ने तल्लो समितिको निर्णयको छोटकरी व्यहोरा......................

३ चित्त नवुझेको छोटकरी व्यहोरा ....

पुनरावेदक

हस्ताक्षर.........................

नाम ....

ठेगाना..................

मोवाइल नं ....

मिति ....

अनुसुची-९

(दफा १४ को उपदफा (४) संग सम्बन्धित)

<u>केन्द्रीय समितिले गर्ने शुरु/पुनरावेदनको निर्णयको ढाँचा</u>

ग्रामिण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना,

केन्द्रीय गुनासो समाधान समिति

संयोजक श्री ....

सदस्य श्री.............................

सदस्य श्री.............................

बाट भएको

निर्णय

उजुरीकर्ता...................................

उजुरीको छोटकरी व्यहोरा ....

उजुरीको प्रतिरक्षा व्यहोरा................

निर्णय ....

संयोजकः

सदस्यहरुः

मिति.........................

अनुसुची-१०

(दफा १५ संग सम्वन्धित)

गुनासो/ उजुरी प्रतिवेदनको ढाँचा (मासिक)श

<u>गुनासो/उजुरीहरुको सारांश</u>

क्र. स.	गुनासो उजुरीको प्रकृति	प्राप्त गुनासो/उजुरी संख्या			सुनुवाइ भएका गुनासो/उजुरीहरु –संख्या			कैफियत
		अघिल्लो प्रतिवेदन सम्म	यस प्रतिवेदन अवधि सम्म	जम्मा	अघिल्लो प्रतिवेदन सम्म	यस प्रतिवेदन अवधि सम्म	जम्मा	
१	सम्भावित अनियमितताको गुनासो/उजुरी							
२	ढिला सुस्ती – सेवाको गुणस्तरमा कमी कमजोरी, प्रदत्त सेवा तथा गरिएको निर्णयमा भएको ढिलाइ							
३	कर्मचारीको व्यवहार							
४	आचार संहिताको अवज्ञा							
५	निर्णयाधिकारीहरुबाट भएको निर्णय उपरको गुनासाहरु							
६	रिपोर्टीङ्गरकमको भुक्तानी र पारदर्शितामा भएका कुनै अनियमितता							
७	वातावरणीय मुद्दाहरु							
८	सामाजिक मुद्दाहरु							
९	विविध							

प्रतिवेदन अवधिः देखि सम्म।

गुनासो सुन्ने अधिकारीको नामः

सहीः

स्वीकृत गर्नेः

संयोजकः

अनुसुची- १०.१

(दफा १५ संग सम्बन्धित)

प्राप्त गुनासो/उजुरीहरुको विवरण

संख्या	गुनासो / उजुरीकर्ताको नाम ठेगाना र फोन नं	लिंग/जात	दर्ता नंम्वर तथा मिति	गुनासो/ उजुरीको प्रकृति तथा स्रोत	संक्षिप्त व्यहोरा

गुनासो सुन्ने अधिकारीको नाम

सही:

स्वीकृत गर्ने:

संयोजक:

अनुसुची-१०.२
(दफा १५ संग सम्बन्धित)
समाधान भएका गुनासो/उजुरीहरुको विवरण

गुनासो/उजुरीको संख्या	गुनासो/ उजुरीकर्ताको नाम ठेगाना	लिङ्ग/जात	नंम्वर तथा मिति	गुनासो/ उजुरीको प्रकृति तथा स्रोत	गुनासो/उजुरी समाधान गर्ने संयन्त्रको संक्षिप्त विवरण	समाधान उपर सेवाग्राही सन्तुष्ट थिए त ? कारण खुलाउनुहोस ।

गुनासो सुन्ने अधिकारीको नाम

सहीः

स्वीकृत गर्नेः

संयोजकः

अनुसुची-१०.३
(दफा १५ संग सम्बन्धित)
गुनासो/उजुरी समाधान नहुनुका कारण र चाल्नुपर्ने आवश्यक कदम

गुनासो/उजुरीको संख्या	गुनासो/उजुरीकर्ताको नाम ठेगाना	**लिंग**/जात	दर्ता नंम्वर तथा मिति	गुनासो/उजुरीको प्रकृति तथा स्रोत	ढिला सुस्तीका कारणहरु	गुनासो/उजुरी सम्बोधनको लागि चालिएका कदमहरु र समाधानको लागि अपेक्षीत समय

गुनासो सुन्ने अधिकारीको नामः

सहीः

स्वीकृत गर्नेः

अनुसुची-११

(दफा १३(६) संग सम्बन्धित)

घटनाको विवरण उपलव्ध गराउने वारेमा मन्जुरीनामा

नोट: घटनाको वारेमा प्रभावित व्यक्तिको विवरण तथा सूचना अन्य आधिकारीक संस्था वा व्यक्तिहरूलाई उपलव्ध गराउने वारेमा घटनावाट प्रभावित व्यक्तिको अनुमति/मन्जुरीनामा प्राप्त गर्नु यो फारमको उद्धेश्य हो। घटनाको विवरण तथा सूचना प्राप्त गर्ने संस्था वा व्यक्ति (विश्व बैंक, परियोजना प्रवन्धक, सेवा प्रदायक) को जानकारी प्रभावित व्यक्तिलाई उपलव्ध गराउनु पर्दछ।

आयोजना, विश्व बैंक तथा सेवा प्रदायकसंग सम्वन्धित तथा आधिकारिक व्यक्तिलाई म .... संग सम्वन्धित घटनाको निश्चित सूचना सम्भव भएसम्मको उत्कृष्ट सेवा तथा हेरचाह प्राप्तिको लागि उपलव्ध गराउन ....(संस्थाको नाम) लाई मन्जुरी दिन्छु । यो विवरण तथा सूचनाको गोपनीयता तथा सम्मान कायम राख्दै आवश्यकता अनुसार मलाई आवश्यक परेको सहयोग उपलव्ध गराउन मात्र प्रयोग गरिने विश्वास लिएको छु । यो सूचनाको आधारमा सेवा प्रदायक संस्थासंग सम्वन्धित व्यक्ति मसंग कुराकानी गर्न आउन सक्छन् भन्ने तथ्यसंग म जानकार छु ।

प्रभावितको सहि छाप

प्रभावितको अभिभावक/संरक्षकको सहि छाप

(प्रभावित व्यक्ति उमेर १८ वर्ष भन्दा कम भएमा)

अनुसुची-१२

(दफा १८ संग सम्बन्धित)

घटना अभिलेखन फारम

नोट: यो फारम गुनासो सुनुवाई संयन्त्रको लैंगिक हिंसा फोकल व्यक्तिले प्रभावित व्यक्ति तथा घटना प्रति पूर्ण निष्पक्षता संवेदनशीलता कायम राख्दै भर्ने ।

भाग १

प्रभावित व्यक्तिको विवरण:

1. घटना नंम्वर (प्रभावित व्यक्तिलाई गोप्यरूपमा घटना नंम्वर उपलव्ध गराउने):
2. घटनाको जानकारी प्राप्त भएको मिति तथा समय:
3. प्रभावित व्यक्तिको उमेर (जन्म मिति):
4. लिङ्ग: महिला .... पुरूष: .... तेस्रो लिङ्गी .... अन्य: ....
5. घटनाको संक्षिप्त विवरण (प्रभावित व्यक्तिको व्यक्तिगत जानकारी बिना):

भाग २

क. सेवा प्रदायकको विवरण:

प्रभावित व्यक्तिलाई निम्न लिखित सेवा प्रदायककोमा पठाइएको छ ।
(प्रभावित व्यक्तिलाई पठाइएको सेवा प्रदायकको विवरण, धटनाको जानकारी प्राप्त भएको मिति तथा समय र सेवा प्रदायककोमा पठाइएको मिति तथा समय उल्लेख गर्ने)

1. कानूनी परामर्श तथा सहयोग
2. मानसिक परामर्श
3. आश्रय प्रदान गरिएको विवरण
4. स्वास्थ्य सहयोग
5. प्रहरी
6. अन्य

ख. घटनाको अवस्थाको विवरण

सेवा प्रदायकसंगको समन्वयमा घटनाको अवस्थाको विवरण उपलव्ध गराउने र गुनासो सुनुवाई संयन्त्रमा “समाधान” शिर्षक अन्तर्गत अभिलेखन गर्ने ।

अनुसूची २
आयोजना कार्यक्षेत्र रहने स्थानीय तहहरुको विवरण

Corridor	Province	District	Municipalities along the road corridors
Mid-Hill Highway	Province 1 (7)	PANCHTHAR	Falelung Gaunpalika
			Yangwarak Gaunpalika
			Hilihang Gaunpalika
			Phidim Nagarpalika
		TERHATHUM	Aathrai Gaunpalika
			Laligurans Nagarpalika
			Myanglung Nagarpalika
			Phedap Gaunpalika
		DHANKUTA	Chhathar Jorpati Gaunpalika
			Dhankuta Nagarpalika
			Mahalaxmi Nagarpalika
			Pakhribas Nagarpalika
		BHOJPUR	Arun Gaunpalika
			Bhojpur Nagarpalika
			Pauwadungma Gaunpalika
			Tyamkemaiyung Gaunpalika
		KHOTANG	Halesi Tuwachung Nagarpalika
			Rawa Besi Gaunpalika
			Rupakot Majhuwagadhi Nagarpalika
			Sakela Gaunpalika
		OKHALDHUNGA	Manebhanjyang Gaunpalika
		UDAYAPUR	Katari Nagarpalika
	Bagmati (6)	SINDHULI	Golanjor Gaunpalika
			Phikkal Gaunpalika
		RAMECHHAP	Manthali Nagarpalika
			Khadadevi Gaunpalika
			Sunapati Gaunpalika
		KABHREPALANCHOK	Bhumlu Gaunpalika
			Chaurideurali Gaunpalika
		SINDHUPALCHOK	Chautara SangachokGadhi Nagarpalika
			Indrawati Gaunpalika
			Melamchi Nagarpalika

		NUWAKOT	Bidur Nagarpalika
			Likhu Gaunpalika
			Myagang Gaunpalika
			Panchakanya Gaunpalika
			Shivapuri Gaunpalika
		DHADING	Netrawati Dabjong Gaunpalika
			Nilakantha Nagarpalika
			Tripura Sundari Gaunpalika
East-West Highway	Province 2 (7)	SAPTARI	Agnisair Krishna Savaran Gaunpalika
			Hanumannagar Kankalini Nagarpalika
			Kanchanrup Nagarpalika
			Khadak Nagarpalika
			Rupani Gaunpalika
			Shambhunath Nagarpalika
			Surunga Nagarpalika
			Tirahut Gaunpalika
		SIRAHA	Mirchaiya Nagarpalika
			Naraha Gaunpalika
			Dhangadhimai Nagarpalika
			Golbazar Nagarpalika
			Karjanha Nagarpalika
			Lahan Nagarpalika
		DHANUSHA	Dhanusadham Nagarpalika
			Ganeshman Charnath Nagarpalika
			Mithila Nagarpalika
		MAHOTTARI	Bardibas Nagarpalika
			Gaushala Nagarpalika
		SARLAHI	Bagmati Nagarpalika
			Hariwan Nagarpalika
			Ishworpur Nagarpalika
			Lalbandi Nagarpalika
		RAUTAHAT	Gujara Nagarpalika
			Brindaban Nagarpalika
			Chandrapur Nagarpalika
		BARA	Jitpur Simara Upamahanagarpalika
			Kolhabi Nagarpalika

			Nijgadh Nagarpalika
Postal Highway	Province 2	SAPTARI	Agnisair Krishna Savaran Gaunpalika
			Balan Bihul Gaunpalika
			Rajgadh Gaunpalika
			Bishnupur Gaunpalika
			Bode Barsain Nagarpalika
			Dakneshwori Nagarpalika
			Kanchanrup Nagarpalika
			Khadak Nagarpalika
			Mahadeva Gaunpalika
			Rajbiraj Nagarpalika
			Shambhunath Nagarpalika
			Tirahut Gaunpalika
		SIRAHA	Arnama Gaunpalika
			Aurahi Gaunpalika
			Bariyarpatti Gaunpalika
			Bhagawanpur Gaunpalika
			Nawarajpur Gaunpalika
			Siraha Nagarpalika
		DHANUSHA	Aaurahi Gaunpalika
			Bideha Nagarpalika
			Janakpur Upamahanagarpalika
			Kamala Nagarpalika
			Sahidnagar Nagarpalika
		MAHOTTARI	**Jaleswor Nagarpalika**
			Mahottari Gaunpalika
			Manra Siswa Nagarpalika
			Pipra Gaunpalika
			Ramgopalpur Nagarpalika
			Samsi Gaunpalika
			Sonama Gaunpalika
			Ekdanra Gaunpalika
		SARLAHI	Balara Nagarpalika
			Bramhapuri Gaunpalika
			Godaita Nagarpalika
			Kaudena Gaunpalika
			Malangawa Nagarpalika
			Ramnagar Gaupalika

			Parsa Gaunpalika
		RAUTAHAT	Baudhimai Nagarpalika
			Gaur Nagarpalika
			Maulapur Nagarpalika
			Paroha Nagarpalika
			Rajdevi Nagarpalika
			Rajpur Nagarpalika
		BARA	Pacharauta Nagarpalika
			Pheta Gaunpalika
			Prasauni Gaunpalika
			Simraungadh Nagarpalika
			Adarshkotwal Gaunpalika
			Baragadhi Gaunpalika
			Kalaiya Upamahanagarpalika
			Mahagadhimai Nagarpalika
		PARSA	Bahudaramai Nagarpalika
			Bindabasini Gaunpalika
			Birgunj Mahanagarpalika
			Jagarnathpur Gaunpalika
			Jirabhawani Gaunpalika
			Paterwasugauli Gaunpalika
			SakhuwaPrasauni Gaunpalika
			Thori Gaunpalika
Mid-Hill Highway	Gandaki (5)	GORKHA	Aarughat Gaunpalika
			Bhimsen Thapa Gaunpalika
			Palungtar Nagarpalika
			Siranchok Gaunpalika
			Barpak Sulikot Gaunpalika
		LAMJUNG	MadhyaNepal Nagarpalika
			Rainas Nagarpalika
			Sundarbazar Nagarpalika
		KASKI	Machhapuchchhre Gaunpalika
			Madi Gaunpalika
			Pokhara Lekhnath Mahanagarpalika
			Rupa Gaunpalika
			Annapurna Gaunpalika
		PARBAT	Kushma Nagarpalika
			Modi Gaunpalika

		BAGLUNG	Badigad Gaunpalika
			Baglung Nagarpalika
			Dhorpatan Nagarpalika
			Galkot Nagarpalika
			Kanthekhola Gaunpalika
			Nisikhola Gaunpalika
Bhaluwang-Rolpa Highway	Lumbini (4)	DANG	Rapti Gaunpalika
		ARGHAKHANCHI	Sitganga Nagarpalika
		PYUTHAN	Ayirabati Gaunpalika
			Mandavi Gaunpalika
			Pyuthan Nagarpalika
			Sarumarani Gaunpalika
			Sworgadwary Nagarpalika
		ROLPA	Sahid Sunil Smiriti Gaunpalika
			Rolpa Nagarpalika
Mahakali Highway	Sudurpaschim (5)	KAILALI	Godawari Nagarpalika
			Chure Gaunpalika
			Dhangadhi Upamahanagarpalika
		DOTI	Jorayal Gaunpalika
		DADELDHURA	Ajaymeru Gaunpalika
			Alital Gaunpalika
			Amargadhi Nagarpalika
			Ganayapdhura Gaunpalika
			Nawadurga Gaunpalika
		BAITADI	Surnaya Gaunpalika
			Dilasaini Gaunpalika
			Dogadakedar Gaunpalika
			Patan Nagarpalika
		DARCHULA	Dunhu Gaunpalika
			Mahakali Nagarpalika
			Malikaarjun Gaunpalika
			Shailyashikhar Nagarpalika
Total Rural/Municipalities			

अनुसूची ३

Detailed Table of Agreed Actions by Component

Component/ Activities	Agreed Actions	Responsibility	Due Date	May 18, 2021 update	July 12, 2021
Component 1	Submit TOR for Start-up Grant Manual consultant to Bank	OPD	April 30, 2021		No objection received from WB Date- 25th June 2021
	Manual Consultant selected	OPD	May 15, 2021	Delayed	
	Submit final draft of the Start-up Grants Manual to WB for no-objection	OPD/WB	June 15, 2021	Delayed	August 15, 2021
Sub-Component 2a	Submit ToR for CNA contract to WB for no-objection -Contract signed (July 30) -Implementation starts (August 15)	OPD	April 30, 2021		To be submitted on 20th July, 2021
	Submit a list of activities with clear outputs and targets for FY 22 to the WB	OPD	May 20, 2021	Delayed	
	Propose selection criteria for 80 municipalities of CNA focus	OPD	June 15, 2021	Not yet due	Completed
	Formulate an action plan for strengthening SPS and food safety	OPD	June 30, 2021	Matrix: NYD	First Round of discussion with DG and Senior

Component/ Activities	Agreed Actions	Responsibility	Due Date	May 18, 2021 update	July 12, 2021
	capacity at provincial and local level -elaborate matrix of responsibilities for SPS and food safety by government level (May 20) -start coordination with DFTQC and related agencies to plan implementation of food safety and certification activities (immediately)			DFTQC: delayed due to pandemic	officials has been conducted. DFTQC: delayed due to pandemic
Sub-Component 2b	Carry out joint outreach and dissemination workshop with key private sector stakeholders	WB-OPD	May 15, 2021	Anupa/Deep will send contact list. Probable date: June 15	delayed due to pandemic List yet to be received
	Contract signed with Intermediary Institution for pilot phase implementation	OPD	Aug 15, 2021	NYD.	NYD
Component 3	Submit revised proposal for implementation of component 3, including O&M arrangement for financed infrastructure	OPD/WB	April 30, 2021	Sent to Bank.	Sent to Bank before April 30.
Financial Management	Obtain separate budget sub-head for the Project	OPD-MoALD	May 29, 2021	Done	Done
	Depute agreed FM staff in the OPD	OPD-MoALD	May 30, 2021	NYD	Account officer has been deployed
	Hire an FM Consultant at the OPD	OPD	June 30, 2021	NYD	TOR submitted to WB for no-objection.

Component/ Activities	Agreed Actions	Responsibility	Due Date	May 18, 2021 update	July 12, 2021
	Depute agreed FM staff in all the ECOs	OPD-MoALD	July 30, 2021	NYD	NYD. Facilitated from FCOs.
	Conduct orientation and training to FM staffs	Finance-in-Charge, OPD	August 31, 2021	NYD	
Safeguards	Formation of GRM Committee at OPD level	OPD	May 7, 2021	Delayed. May 31,2021 Check NLISP/FANSEP experience	Feedback has been obtained from WB on GRM Procedure. To be finalized on July 30, 2021.
	Hire Social Safeguard Specialist and Environment Specialist at OPD -TOR to WB for no-objection (April 15)	OPD	May 31, 2021	June 30, 2021	Social Safe guard- No objection from WB yet to received. Environmental Expert- Notice for EOI has been published on 11th July 2021
Procurement	Request access rights to STEP	OPD	April 12, 2021	Done	Done
	Publish General Procurement Notice on STEP system	OPD	April 22, 2021	Done	Done
	Select project procurement consultant	OPD	May 15, 2021	June 30, 2021	Notice for EOI has been published on 11th july 2021
Project management	Propose initial set of municipalities for project coverage	OPD	April 22, 2021	May 31, 2021	Sent to WB
	Submit FY 22 budget proposal to Bank for no-objection	OPD	April 23, 2021	Re-send after budget approved June 15.	

Component/ Activities	Agreed Actions	Responsibility	Due Date	May 18, 2021 update	July 12, 2021
	Submit Annual Workplan to Bank for no objection	OPD	April 30, 2021	June 15	Done
	Obtain Cabinet approval of the Project's organogram	MoALD	April 30, 2021	Approved.	Done
	Submit boundary proposal for project area per corridor	OPD	April 30, 2021	May 31, 2021	Done
	Initiate selection process for OPD TA consultant	OPD	April 30, 2021	Activity matrix + TOR: May 25, 2021	TOR ON DISCUSSION
	Determine the location of the 4 ECO offices	OPD-MoALD	May 15, 2021		COMPLETED
	Hire M&E Consultant at OPD to finalize design of M&E strategy and system, including impact evaluation TOR to WB for no-objection (April 30)	OPD	May 28, 2021	Part of the discussion on consultants. June 30, 2021	Notice for EOI has been published on 11th july 2021
	Complete staffing of OPD and ECOs	OPD-ECOs	-For OPD: May 30, 2021 -For ECOs: July 30, 2021	MoALD: May 31, 2021 Consultants June 30 NYD	Partially Done.
	Establish Economic Corridor Offices and Economic Corridor Technical and Coordination Committees	OPD-MoALD	June 15, 2021	June 30, 2021	COMPLETED
	Purchase first batch of equipment and vehicles for project operation	OPD-ECOs	-For OPD: June 30, 2021 -For ECOs:	-OPD: July 15, 2021 -For ECOs: July 15, 2021 (partial)	COMPLETED

Component/ Activities	Agreed Actions	Responsibility	Due Date	May 18, 2021 update	July 12, 2021
			Sep 30, 2021		
	Carry out project launch workshops (government agencies; ECOs; private sector)	OPD-MoALD	August 2021	NYD	NYD
	Sign contract with OPD TA consultant for project implementation	OPD	Aug 30, 2021	NYD	NYD

अनुसूची ५

Rural Enterprise and Economic Development Project

Result Framework

Project Development Objective (s): To strengthen rural market linkages and entrepreneurship ecosystem; and create job opportunities as the recovery actions from Covid-19			
Project Development Objective Indicators			
Indicator Name	**PBC**	**Baseline**	**End Target**
Beneficiaries reached in rural areas			
Beneficiaries of interventions (Number)		0.00	24,000
Beneficiaries of interventions – Female (Number)		0.00	9,600
Number of SMEs and Agri-tech Startups reached (Number)		0.00	100.00
Number of SMEs Agri-tech Starts up reached – Female (Number)		0.00	20.00
Increased incomes and investment in market linkages			
Increase in the average gross value of sales of producer organizations under productive partnerships (Percentage)		0.00	20.00
Increase in the average gross value of sales of producer organizations under productive partnerships -Female (Percentage)		0.00	35.00
Employment Opportunities Created by Covid-19 Response			
Jobs created by Covid-19 intervention (Number)		0.00	5,700
Jobs created for Female by Covid-19 intervention (Number)		0.00	2,850
Intermediate Results Indicators by Components			
Indicator Name	PBC	Baseline	End Target
Strengthening Market Linkages through Productive Partnerships			
Productive Partnership business plans approved (Number)		0.00	900.00
Productive Partnerships business plans approved - by women led POs (Percentage)		0.00	35.00
Percentage of Productive Partnership business plans successfully closing the start-up grant agreement (Percentage)		0.00	70.00
Total amount of private sector funding mobilized (Amount(USD))		0.00	28,000,000.00
Number SMEs/Agri tech startups participating in PPs (Number)		0.00	20.00
Strengthening the entrepreneurship ecosystem in the federal structure			
No of government agencies built capacity on the identified capacity gap (Number)		0.00	86.00

Beneficiary satisfaction with Intermediary Institutions' services (Percentage) (Percentage)		0.00	80.00
Beneficiary satisfaction with Intermediary Institutions' services (Female) (Percentage)		0.00	80.00
Support to restoring and strengthening the food supply chain and local economy system			
Number of Regional Market Centers constructed/upgraded with climate and disaster-resilient standards and operating (Number)		0.00	4.00
Number of municipal agriculture centers and value chain infrastructures constructed/established with climate and disaster-resilient standards and operating (Number)		0.00	140.00
Farmers reached with agricultural assets or services (CRI, Number)		0.00	3,500
Project Management, Monitoring and Evaluation			
Periodic reports submitted on time (Number)		0.00	3.00
Grievances registered related to delivery of project benefits satisfactorly (Percentage)		0.00	85.00

अनुसूची ६

Rural Enterprise and Economic Development Project
M&E Framework

Monitoring and Evaluation Plan: PDO Indicators					
Indicator Name	**Definition/Description**	**Frequency**	**Data source**	**Methodology for Data Collection**	**Responsibility for Data Collection**
Beneficiaries of interventions	Number of beneficiaries of interventions (including small farmers with share of women) Composition: 24,000 from PP (Component 1) The project is expected to provide direct socio-economic benefits to approximately 900-940 producer groups equivalent to 24,000 rural agricultural households who will benefit from start-up grants (Component 1, US$40 million). A typical producer organization (PO) consists of 25 farming households.	Annual	Sample based surveys and MIS Data from TA (implementing) firm and intermediaries	Monitoring of systems using checklist for each System developed Periodic data collection from TA (implementing) firm and intermediaries Entrepreneurship ecosystem is meant an increased presence of support services, policies, platforms and guidelines for private sector entrepreneurs	OPD
Beneficiaries of interventions – Female	Number of female beneficiaries of interventions 40% of total PP beneficiaries	Once or twice a year	Sample survey and test report	Summary analysis of sampled data.	OPD

Number of SMEs and Agritech Startups reached	SMEs and Agritech startups will receive technical assistance from project selected intermediary institutions providing support services to entrepreneurs. Based on the proof of concept of the model and lessons learned, this activity will be scaled up. This activity contributes to strengthening rural entrepreneurship ecosystem by creating a sustainable entrepreneurship support system in select provinces.	Annual	MIS, Progress reports	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD
Number of SMEs and Agritech Startups reached (female)	SMEs and Agritech startups (female owned/managed) will receive technical assistance from project selected intermediary institutions providing support services to entrepreneurs. Based on the proof of concept of the model and lessons learned, this activity will be scaled up. This activity contributes to rural entrepreneurship ecosystem building by creating a sustainable entrepreneurship support system in select provinces. By entrepreneurship ecosystem, it is meant an increased presence of support services, policies, platforms and guidelines for private sector	Annual	MIS, Progress reports	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD
Increase in the average gross value of sales of producer organizations under productive partnerships	The indicator measures the percentage increase in the gross value of sales for the POs in Productive Partnerships.	Three times (baseline, MTR, endline)	Sample survey and test report	Summary analysis of sampled data.	OPD

Increase in the average gross value of sales of producers under productive alliances – Female	Increase in the average gross value of sales of women led producer organizations under productive partnerships. There's an expectation that women will have a greater increase in gross average value of sales than the overall increase for producer organizations under productive partnerships/alliances.	Once or twice a year	Sample survey and test report	Summary analysis of sampled data.	OPD
Jobs created by COVID-19 intervention	The indicator measures: A) Short-term employment through cash for work during construction/upgrading of infrastructures - 4500 B) Returnee migrant workers reengaged in agriculture in 6 provinces - 1200 (Total A+B = 5700)	Mid term and End of project	MIS	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD
Jobs created for Female by COVID-19 intervention	The indicators measures short-term employment generated for female through COVID-19 intervention	Annual	MIS	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD
Monitoring & Evaluation Plan: Intermediate Results Indicators					
Indicator Name	**Definition/Description**	**Frequency**	**Datasource**	**Methodology for Data Collection**	**Responsibility for Data Collection**
Productive Partnership business plans approved	The indicator refers to the total number of approved business development plans via productive partnerships. The project aims to establish 900-940 POs, hence, target was set as at least 900 POs	Biannually	MIS and Progress reports	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD

Productive Partnerships business plans approved - by women led POs		Once or twice a year	Sample survey and test report	Summary analysis of sampled data.	OPD
Percentage of Productive Partnership business plans successfully closing the start-up grant agreement	The indicator refers to percentage of productive partnership business plans successfully closing the grant agreement with both buyers and POs meeting the agreement commitments	Biannually	MIS and Progress reports	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD
Number SMEs/Agri tech startups participating in PPs	Number SMEs/Agri tech startups participating in PPs. It will be a hybrid approach-i) shallow training to 1100 and incubation to 300. This will done in phases where total 100 will be reached at the pilot phase. Therefore only 20 will be targeted for PP linkages	Annual	MIS Progress Reports	Summary analysis of sampled data.	OPD
No of government agencies built capacity on the identified capacity gap	No of government agencies at municipal and provincial level	Annually	MIS and Progress reports	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD
Beneficiary satisfaction with Intermediary Institutions' services (Percentage)	The indicator refers to the percentage of project benefited growth-oriented firms satisfied with the service delivery of intermediary institution/s	Biannual	MIS and progress reports	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD
Beneficiary satisfaction with Intermediary Institutions' services (Female)	The indicator refers to the satisfaction of female-led growth oriented SME with the service delivery of intermediary institutions	Biannual	MIS and progress reports	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD
Number of Regional Market Centers constructed/upgraded with climate and	Number of Regional Market Centers constructed/upgraded with climate and disaster-resilient standards and operating	Once a year	MIS and progress reports	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD

disaster-resilient standards and operating					
Number of municipal agriculture centers and value chain infrastructures constructed/established with climate and disaster-resilient standards and operating	Number of municipal agriculture centers and value chain infrastructures constructed/established and operating	Annual or bi-annual	MIS and Progress reports	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD
Farmers reached with agricultural assets or services	This indicator measures the number of farmers who were provided with agricultural assets or services as a result of World Bank project support. "Agriculture" or "Agricultural" includes: crops, livestock, capture fisheries, aquaculture, agroforestry, timber, and non-timber forest products. Assets include property, biological assets, and farm and processing equipment. Biological assets may include animal agriculture breeds (e.g., livestock, fisheries) and genetic material of livestock, crops, trees, and shrubs (including fiber and fuel crops). Services include research, extension, training, education, ICTs, inputs (e.g., fertilizers, pesticides, labor), production-related services (e.g., soil testing, animal health/veterinary services), phyto-sanitary and food safety services, agricultural marketing support services (e.g., price monitoring, export promotion), access to farm and post-harvest machinery and	Periodically	Baseline, MTR and endline	Periodic surveys	OPD

	storage facilities, employment, irrigation and drainage, and finance. Farmers are people engaged in agricultural activities or members of an agriculture-related business (disaggregated by men and women) targeted by the project.				
Farmers reached with agricultural assets or services – Female		Annual	MIS	Periodically. Baseline, MTR and endline	OPD
Periodic reports submitted on time	The indicator refers to submission of key project review reports (baseline, midline and endline) on-time by the project management unit.	Annual	Periodic reports submitted on time	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD
Grievances registered related to delivery of project benefits satisfactorly	Response rate through GRM	Biannual	MIS and Progress reports	Monitoring of systems using checklist for each System developed	OPD

अनुसूची ७
जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदन

क्र.स.	जिन्सी सङ्केत नं.	खाता पाना नं.	बिवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिमको मौज्दात		स्पेसिफिकेसनअनुसार		भौतिक परीक्षण गर्दा			चालू हालतमा		सामानको अवस्था				कुल परिमाण	कैफियत
					परिमाण	मूल्य	भिडेको	नभिडेको	घट सङ्ख्या	बढ सङ्ख्या	घट । बढको मूल्य	रहेको	नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	लिलाम / बिक्रि गर्नु पर्ने	मिन्हा गर्नु पर्ने	संरक्षण गर्नु पर्ने		
१	६११२१०९००१		मोटर साईकल	संख्या	३		३					३						३	
२	६११२१०९००२		स्कुटर	संख्या	४		४					४						४	
३	६११२११०००१		कार	संख्या	३		३					३						३	
४	६११२२११००१		टेलिभिजन	संख्या	१		१					१						१	
५	६११२२११००५		क्यामरा लेन्स	संख्या	१		१					१						१	
६	६११२२२२००१		डेस्कटप कम्युटर	पिस	१०		१०					१०						१०	
७	६११२२२२००२		ल्यापटप	पिस	८		८					८						८	
८	६११२२२२००३		प्रिन्टर	पिस	८		८					८						८	
९	६११२२२२००४		फोटोकपी मेशिन	पिस	१		१					१						१	
१०	६११२२२२००६		प्रोजक्टर	पिस	१		१					१						१	

क्र.स.	जिन्सी सङ्केत नं.	खाता पाना नं.	बिवरण	एकाइ	जिन्सी खाता बमोजिमको मौज्दात		स्पेसिफिकेसनअनुसार		भौतिक परीक्षण गर्दा			चालू हालतमा		सामानको अवस्था				कुल परिमाण	कैफियत
					परिमाण	मूल्य	भिडेको	नभिडेको	घट सङ्ख्या	बढ सङ्ख्या	घट । बढको मूल्य	रहेको	नरहेको	मर्मत गर्नु पर्ने	लिलाम / बिक्रि गर्नु पर्ने	मिन्हा गर्नु पर्ने	संरक्षण गर्नु पर्ने		
११	६११२२२३००८		भ्याकुम क्लिनर	पिस	१		१					१						१	
१२	६११२२२३०५५		स्टेन्ड पंखा	संख्या	१		१					१						१	
१३	६११२३११००१		टेवुल	पिस	१६		१६					१६						१६	
१४	६११२३११००९		स्टिल दराज	पिस	७		७					७						७	
१५	६११२३११०१३		टि टेवल	संख्या	२		२					२						२	
१६	६११२३११०४२		मिटिङ टेवुल	संख्या	३		३					३						३	
१७	६११२२२३००७		फ्रिज	पिस	१		१					१						१	
१८	६११२३११००२		कुर्चि	पिस	३१		३१					३१						३१	
१९	६११२३११००६		सोफासेट	पिस	६		६					६						६	

जिन्सी निरीक्षण समिति गठन मितिः
जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन पेश मितिः

ECONOMIC CORRIDOR TECHNICAL
COORDINATION COMMITTEE MEET

Project Orientation Workshop

स्थानीय तहमा ग्रामीण उद्यम तथा आर्थिक विकास आयोजना
स्थानीय तह

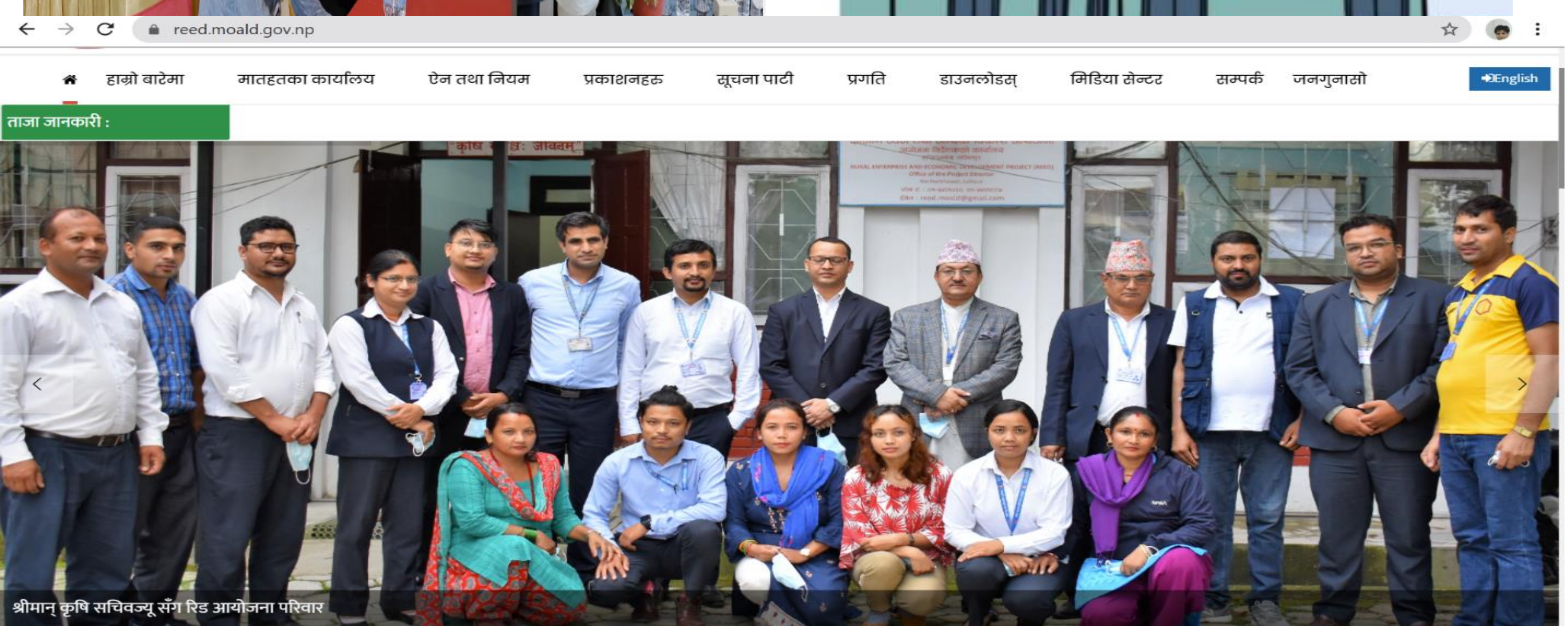
reed.moald.gov.np
हाम्रो बारेमा
मातहतका कार्यालय
ऐन तथा नियम
प्रकाशनहरू
सूचना पाटी
प्रगति
डाउनलोडस्
मिडिया सेन्टर
सम्पर्क
जनगुनासो
English
ताजा जानकारी :
श्रीमान् कृषि सचिवज्यू सँग रिड आयोजना परिवार